

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Актуальне інтерв'ю

Максим СОКОЛЮК, голова
Державної міграційної служби
України: «Відкриття центрів
надання адмінпослуг поруч
із лінією розмежування —
це компетенція
місцевої влади»

► СТОР. 4

Зберегти традиції

У замку-музеї —
перший ювілей

► СТОР. 8

Стратегія менеджменту

«Укрпошта» —
там,
де потрібно
вам!

Генеральний директор «Укрпошти»
Ігор СМІЛЯНСЬКИЙ.

► СТОР. 12

№ 189 (6443)

СЕРЕДА, 5 ЖОВТНЯ 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Звільнити Сущенка
допоможе
міжнародний тиск

Представниця ОБСЄ з питань ЗМІ Дуня Міятович звернулася до російської влади по інформацію щодо затримання українського журналіста Романа Сущенка. На своїй сторінці у Твіттері вона, зокрема, написала: «Я працюю над цією справою, сьогодні вранці я звернулася до російської влади за більш детальною інформацією та з вимогою звільнення».

Вимагають звільнити журналіста українські та міжнародні медіаорганізації. Провідні світові ЗМІ поширили інформацію про його незаконне затримання Кремлем. На протигагу «після заяв ФСБ про «шпигунську» справу Сущенка, написав адвокат Марк Фейгін у Твіттері, в російських ЗМІ запала гробова мовчанка. Вони скорботно схилилися над темниками».

► СТОР. 13

Оновили
стратегію розвитку

Луганщина оновила свою стратегію розвитку до 2020 року. Це зумовлено тим, що попередній варіант головного документа регіону, затверджений у період активних бойових дій на території області, не відповідав нагальним соціально-економічним реаліям Луганщини. В оновленій стратегії розвитку області до 2020 року враховано наслідки проведення АТО та пов'язані з ними структурні зміни в економіці, а також необхідні перетворення в контексті впровадження національних реформ.

Розробленню документа передувало масштабне обговорення цілей розвитку регіону в містах та районах області. За результатами обговорень стратегічними цілями розвитку Луганської області визначено відновлення критичної інфраструктури та послуг, підвищення спроможності місцевої влади в умовах децентралізації та інформатизації, економічне відновлення та сталий розвиток, підвищення безпеки життя та побудова миру.

► СТОР. 9

Війна — не привід зволікати із реформами

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 4 жовтня
Учора у Верховній Раді був день екологічної та промислової політики. Хоча перед обговоренням деякі депутати закидали, що в порядку денному не ті питання, які найбільше турбують людей — про захист довкілля, диких тварин чи створення індустріальних парків, і вимагали розглядати питання зниження тарифів, заборони виселення із житла за комунальні борги, розвитку енергетики, соціального захисту. Але законотворча робота — це не красиві гасла і бійки перед телекамерами. А створення законодавчої бази, яка стане підґрунтям для реформ і змін на краще. «Війна — не привід не проводити реформи у країні», — зауважив народний депутат

Євген Балицький, Анатолій Дирів, Дмитро Колесніков.

Віктор Галасюк, Віктор Кривенко, Артур Герасимов.

Олексій Рябчин (фракція «Батьківщина»). А лідер фракції Радикальної партії Олег Ляшко подякував за те, що до порядку денного включено законопроекти, які сприятимуть розвитку підприємництва, дерегуляції, спрощенню ведення бізнесу, а відтак — створенню нових робочих місць із гідною зарплатою. Охорона навколишнього середовища — теж реформа.

Після виступів від депутатських фракцій народні обранці затвердили календарний план проведення пленарних засідань на 4—7 жовтня з урахуванням висловлених пропозицій. Затвердити доопрацьований порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (№ 5060) народні депутати знову не змогли, бо забракло голосів (191 «за»).

► СТОР. 2

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

ПОДІЇ

Ще в одному місті
школярі отримали пільгу
на проїзд

«Голос України» вже повідомляв, що фактично на всіх міських маршрутах Бердянська перевезення школярів 1—4 класів безоплатне, а учні старших класів сплачують половину вартості проїзду.

І ось ще одна міськрада на Запоріжжі пішла назустріч школярам. Щоправда, у Пологах встановили трохи інші правила. З 1 жовтня всі школярі міста платять за проїзд дві гривні. Норма діє тільки у робочі дні упродовж навчального року, довідався наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Зима йде, а ми готові?

Учора деякі наші області накрили дощі, а вже сьогодні їх очікують у більшості регіонів. До того ж прийде різке похолодання, а на заході навіть можливий сніг. Такий прогноз оприлюднили синоптики. Зокрема, «білі мухи» пролітатимуть на Закарпатті, Львівщині, Буковині та Прикарпатті. У цих областях температура знизиться до 3—5 градусів тепла вдень, ближче до центру буде 7—10 градусів. Похолодання варто очікувати й на сході, лише там минеться без дощів. Одне слово, осінь наступає досить активно. Тим часом в областях звітують про підготовку комунальників до зими. Тож чи готові українці зустріти холоди?

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ НА 8-Й СТОР.

КОРОТКО

■ У Житомирі завершився навчально-методичний збір керівників медслужб системи ДСНС України. Фахівці ознайомилися з роботою медико-санітарної частини управління ДСНС в області. Завдяки благодійному фонду «Пожежні Чорнобиля» та асоціації «Чорнобиль-Тюбу» (Японія) тут використовують найсучаснішу апаратуру, повідомляє наш власкор Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

■ У селі Злазне, що в Костопільському районі на Рівненщині, тепер є дитсадок. У двоповерховому приміщенні площею 400 кв. м чудові умови для дітей. Досі малята займалися у школі, де їм облаштували лише одну ігрову кімнату, передає наш власкор Олександр ЮРКОВА.

Європейський інвестиційний банк виділить Україні 200 млн. євро на громадський транспорт (Економічна правда)

Війна — не привід зволікати із реформами

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання
4 жовтня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У першому читанні прийнято низку законопроектів на екологічну тему. Серед них — проект закону про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» (щодо повноважень у галузі охорони навколишнього природного середовища) — № 4551 (229 «за»). Як доповів міністр екології та природних ресурсів Остап Семерак, головною метою прийняття законопроекту є врегулювання питання передачі повноважень від територіальних органів центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям. Під час обговорення Сергій Рудик (фракція БПП) висловив думку, що ліквідовані обласні екологічні управління були «корупційними годівницями», а нині триває боротьба за грошові потоки — куди підуть екологічні відрахування. Сергій Матвієнков (Опозиційний блок) наголосив, що екологічні кошти повинні залишатися на тих підприємствах і в тих регіонах, де найбільше забруднення довкілля. Адже зараз немає жодних стимулів для підприємств займатися екологією. Бо чим більше димить завод, місто чи регіон, тим вигідніше центру, і тим більше коштів надходить у центр. Прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення охорони екомережі) — №1769. Голова підкомітету з питань державного моніторингу навколишнього природного середовища Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Іван Рибак під час обговорення зауважив, що ситуація потребує законодавчого врегулювання створення та функціонування території та об'єктів природно-заповідного фонду, особливо на місцевому рівні. У першому читанні прийнято і проект закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо охорони фауни згідно з міжнародними угодами) — № 3445. Зокрема, на виконання Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водноболотних птахів пропонується внести доповнення до ст.20 Закону України «Про мисливське господарство та полювання», яким заборонити полювання із застосуванням свинцевого шроту на всіх поясах особливого режиму зони санітарної охорони джерел питної води. Законопроект також передбачено заборонити використання газу, отрути для диких тварин, знищення природних місць мешкання диких тварин (як того вимагає Бернська конвенція) у законах

«Про тваринний світ» та «Про захист тварин від жорстокого поводження». Верховна Рада дала «зелене світло» імплементації європейських екологічних норм про охорону рідкісних видів тварин і рослин, ухваливши за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин)» — №2604. «Цим законопроектом ми захищаємо від знищення рідкі види тваринного та рослинного світу, занесені до Червоної книги України», — зауважив народний депутат Олег Барна. У першому читанні прийнято і проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру (щодо спеціального водокористування) — № 3323. Як зауважив автор законопроекту — народний депутат Іван Рибак, у на-

шій державі досі не було єдиної структури, яка відповідала би за водопостачання, а існували розрізнені структури. Хоча проблема з водою в нашій країні дуже на часі та є гострою. Особливо це відчутно на Півдні та в Західній Україні. Багато малих річок пересихає, а в криницях уже давно немає води. Законопроект пропонується запровадити принцип басейнового водокористування. Міністр екології Остап Семерак відзначив, що в цьогорічному Держбюджеті на всі річки та водойми в Україні виділено всього 200 тисяч гривень. У цілому прийнято проект закону «Про внесення змін до статті 265 Кримінального кодексу України щодо добровільної здачі радіоактивних матеріалів» — № 4612. Ним встановлено правові підстави звільнення від кримінальної відповідальності осіб, які добровільно здали органам влади радіоактивні матеріали (джерела іонізуючого випромінювання, радіоактивні речовини або

ядерні матеріали, що перебувають у будь-якому фізичному стані в установці або виробі чи в іншому вигляді). На початку пленарного засідання Голова Верховної Ради України Андрій Парубій оголосив про створення у Верховній Раді восьмого скликання відповідно до Регламенту трьох нових міжфракційних депутатських об'єднань, зокрема, «За збереження життя людей на дорогах» (головою обрано Ігоря Діденка), міжфракційного антикорупційного об'єднання «Наступ» (співголови — Андрій Левус, Ігор Артюшенко, Микола Княжицький). А також міжфракційного депутатського об'єднання щодо сприяння розвитку зв'язків із територіями (головою якого обрано Андрія Реку). Головуючий також повідомив про обрання народних депутатів — членів депутатської фракції Блоку Петра Порошенка Ірини Луценко та Сергія Березенка заступниками голови фракції. Анна ШЕВЧЕНКО.

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ ТА ГРУП

Ігор ГРИНІВ,
фракція БПП:

— Всіх, хто дуже стурбувався моїми поправками до закону про запобігання корупції, хочу заспокоїти: я відкликав цю поправку після розмови з Президентом, врахувавши аргумент, що суспільство має пройти цю дискусію більш широко. Я й надалі залишаюся прихильником того, що інформація (е-декларація) має бути для службового використання. Ми повинні суспільство переводити у режим професійної роботи

про судовострій та статус суддів. ... Ми передбачали, що система чинитиме опір, але у них немає жодного шансу. Ще у січні цього року зміни до Конституції отримали схвальну оцінку КС, тому «Народний фронт» заявляє: попри будь-які зусилля старої корумпованої системи розпочату реформу правосуддя буде доведено до логічного завершення.

Юрій БОЙКО,
фракція
«Опозиційний блок»:

— Головним завданням парламенту на цьому тижні має стати розгляд проекту Держбюджету. Позиція нашої фракції: у поданому вигляді цей кошторис має антисоціальний характер. Ми надали до Бюджетного комітету свої пропозиції щодо коригування показників. Вони економічно обґрунтовані та реалістичні...

Ми вважаємо грубою помилкою уряду рішення

про скасування з першого жовтня державного регулювання цін на соціальні групи продуктів харчування, за рахунок яких виживає більшість населення України. В умовах кризи держава навпаки повинні посилювати контроль за цінами і в таких спосіб підтримувати своїх громадян.

Ярослав МОСКАЛЕНКО,
група «Воля народу»:

— Країна повинна змінити курс на курс економічного зростання. Інакше вона прийде до статусу колонії. Країнам третього світу дають кредити не лише для того, щоб допомогти, а щоб зробити їх безнадійно керованими боржниками. Українські економісти добре знають, що робити, аби вийти з кризи. Багаті країни насамперед борються за експорт своїх ресурсів, але виключно у готовій продукції. Адже продукція — це податки, робочі місця. Якщо ж ідеться про імпорт, то обирають варіант, коли він доопрацьовується в країні, щоб вітчизняні працівники мали роботу. У нас же сьогодні занепадає ціла галузь — промисловість. Вона не може конкурувати з зовнішнім світом. Підтримка національного виробника — це єдиний шлях виходу з кризи.

Олег КУЛІНІЧ,
група «Партія
«Відродження»:

— Проект Державного бюджету розроблений на неіснуючому податковому законодавстві. Адже відповідні зміни до Податкового кодексу ще не прийняті, й ми не розуміємо, за рахунок чого фінансуватиметься основна маса статей. Крім того, на місцеві бюджети перекладається утримання загальноосвітніх навчальних закладів. Загалом уряд перекладає на місцеві бюджети майже 30 млрд. грн. Місцевим громадам потрібно надати додаткові ресурси, а це земля. Відповідний законопроект вже давно перебуває у стінах Верховної Ради, потрібна

лише політична воля парламенту.

Олег ЛЯШКО,
фракція
«Радикальна партія»:

— Наша політична сила вимагає від Президента, уряду та парламентської більшості невідкладно розглянути у парламенті й продовжити термін дії мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення, як мінімум до 2020 року. Відповідний законопроект депутати від Радикальної партії зареєстрували ще у квітні цього року.

Якщо запровадять ринок земель — прийде не інвестор, а грабіжник, який забере задарма в обездоленіх людей землю, а українські селяни, їхні діти, онуки та правнуки будуть батраками на ній.

Юлія ТИМОШЕНКО,
фракція
«Батьківщина»:

— Ми вітаємо перехід розгляду питань порядку денного на тематичній основі. Немає сумнівів, що екологія — це важливий напрямок нашої роботи. Але нам скоро доведеться українців у Червону книгу

вносити... Тому наполягаю, щоб у четвер у Верховній Раді був день, присвячений тарифам. Ми вимагаємо ухвалити наш законопроект про заборону конфіскації житла... Сподіваюся, що четвер також буде присвячено аг-

рарним питанням. Якщо не буде ухвалено закон про продовження мораторію на продаж земель, ми оголосимо збір підписів для проведення всеукраїнського референдуму про заборону продажу сільськогосподарських земель.

Альона БАБАК,
фракція
«Самопоміч»:

— Через десять днів стартує опалювальний сезон. А чи усвідомлюєте ви, що фінансова криза у теплоенергетиці України набуває неабияких розмірів. Дискримінаційними положеннями Кабміну, умовами договорів та регуляторними актами комісії ситуація доведена майже до абсурду. Йдеться про те, що на сьогодні немає єдиної ціни на газ. Для бюджетних організацій вона на тисячу гривень більше. Теплоенергокомпанії повинні укласти договори на придбання газу від «Нафтогазу» за ціною на тисячу гривень більше, ніж для населення, для того, щоб дати тепло бюджетній сфері — школам, садкам, лікарням. Але Нацкомісія не встановила тарифів на тепло з урахуванням такої різниці в ціні на газ. Підприємства мусять дати тепло, але не можуть працювати збитково. Це питання має бути вирішене терміново!

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Запровадити візовий режим із Російською Федерацією

Таку пропозицію висунув Голова Верховної Ради Андрій Парубій (на знімку) у понеділок на погоджувальній раді. Після її завершення під час брифінгу очільник парламенту заявив: «Я запропонував комітетам розглянути питання про введення візового режиму з Російською Федерацією. Цей законопроект зареєстровано півроку тому й, можливо, настав час його розглянути».

Пізніше свою категоричну позицію з цього питання А. Парубій висловив у вечірньому ефірі одного з телеканалів. Він зауважив, що розраховує на підтримку міжнародних партнерів, а також залив: «Під час обговорення в комітеті ця ідея була підтримана СБУ, Державною прикордонною та міграційною службами — тобто ключові інстанції висловили підтримку». Протягом останніх місяців сталося кілька подій, що змінили ставлення світового співтовариства до Росії, яка «на державному рівні проводить міжнародний тероризм», наголосив А. Парубій. Уточнюючи цю заяву, він сказав, що мав на увазі висновки комісії, яка розслідувала аварію літака рейсу МН17 на Донбасі, бомбардування Сирії тощо.

Проект закону про денонсацію угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Російської Федерації про порядок перетинання україно-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів зареєстровано в Верховній Раді ще

наприкінці березня під час четвертої сесії. У травні його розглянули в Комітеті у закордонних справах. Тоді більшістю голосів народні депутати дійшли рішення дати «зелене світло» документу. «Згідно зі статтею 2 закону про міжнародні договори України, припинення дії такого документа — це втрата його сили за умов, визначених самим міжнародним договором, або за вольовим рішенням сторін (денонсація, вихід з договору)», — зазначено у протоколі засідання комітету №65 від 18 травня цього року. У тексті самої угоди сказано, що вона укладається на невизначений термін і залишається чинною до закінчення шести місяців з дати письмового повідомлення однієї зі сторін про свій намір припинити її дію. У рекомендаціях члени комітету зауважили лише, що слово «денонсація» у назві документа та першій його статті варто замінити терміном «припинення дії».

І справді, під час засідання профільного комі-

тету, на якому розглядали питання, були присутні представники ключових відомств, які більшістю своєю підтримали законопроект. Натомість представник Міністерства закордонних справ (як зазначено у протоколі, це був заступник директора Департаменту консульської служби Олександр Гаман) зауважив, що Україна вже в односторонньому порядку запровадила тимчасові обмеження на перетин кордону нашої країни жителями прикордонних регіонів шляхом прийняття постанови Кабміну ще в березні 2015 року. Згідно з цим документом, мовляв, жителі прикордонних регіонів уже в'їжджають в Україну виключно через міжнародні і міждержавні пункти пропуску на підставі документів, дійсних для виїзду за кордон. Відтак, вважають у МЗС, денонсація угоди не змінить чинного порядку в'їзду громадян РФ, які

мешкають на прикордонних територіях, але ускладнить поїздки нашим співвітчизникам.

Нині ми можемо перетинати україно-російський кордон без віз завдяки дії угоди між урядами наших двох держав, ідеться в пояснювальній записці, яка супроводжує проект резонансного закону. Угода ця підписана в Москві 16 січня 1997 року і набула чинності через кілька місяців — 10 березня. На думку авторів законопроекту, а серед них прізвища Голови Верховної Ради Андрія Парубія і ще семи законоотворців від Народного фронту, нині дія цієї угоди «несе безпосередню загрозу національній безпеці і має бути припинена». Зупинка її дії належить до компетенції Кабінету Міністрів, зауважують парламентарії. Відтак у Верховній Раді навесні цього року зареєстровано й проект постанови про звернення до Кабінету Міністрів щодо

припинення угоди про безвізові поїздки. Цей документ профільний комітет також підтримав.

Як бачимо, всі процедурні моменти з приводу запровадження візового режиму з Росією пройдено ще півроку тому. Відтоді питання на порядку денному парламентаріями так і не порушувалося. Спусковим гачком для того, щоб воно висірило, став арешт в Росії українського журналіста Романа Сушенка. Фактично, нині доленосне рішення залежить від того, чи набереться необхідна кількість голосів у сесійній залі. Речниця МЗС Мар'яна Беца в телефонному режимі повідомила, що міністерство поки що не готове коментувати ситуацію. У середу, мовляв, це питання винесуть на голосування, тоді й будуть коментарі. Справді, в середу парламент традиційно розглядає питання ратифікації та денонсації міжнародних угод, однак уже дуже давно результативні голосування в ці дні — із жанру фантастики. Як відомо, фракцію Народного фронту нині формують лише 81 народний депутат, а отже, все залежить від колег по коаліції.

Надія СМІЯН.

ФОТОФАКТ

У Верховній Раді України відкрилася виставка «Кам'янське — місто, в якому є душа».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

БРИФІНГИ

Некомпетентність суддів чи корупційна залежність?

Верховний Суд проявив безграмотність, оскарживши судову реформу в Конституційному Суді. Про це під час брифінгу заявила заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд.

«Як юрист-конституціоналіст можу сказати, що за таке безграмотне рішення весь склад Верховного Суду мав би бути звільнений», — сказала вона.

За її словами, ідеться навіть не про повноваження Президента чи парламенту, а про установчу владу українського народу, яку здійснює Верховна Рада, змінюючи Конституцію.

«Якщо високоповажні судді Верховного Суду цього не знають, значить, вони не мають права перебувати на своїх посадах. А якщо Консти-

туційний Суд візьме таке рішення до провадження, це свідчитиме про їхню нефаховість, некомпетентність або корупційну залежність», — зазначила Оксана Сироїд.

У свою чергу народний депутат від фракції «Самопоміч» Олена Сотник заявила, що законопроект стосовно забезпечення реалізації функцій прокуратури покликаний надати Генпрокуратурі контроль над Національним антикорупційним бюро.

«Цим документом пропонується, щоб Генеральний прокурор самостійно визначав спірність корупційних справ, які розглядатимуть чи то в прокуратурі, чи то в Національному антикорупційному бюро», — зазначила парламентарій.

Сергій МЕЛЬНИК.

Просять надати Мінський договір на ратифікацію

В угоді про відведення військ на кілометр від зони розмежування, яке було підписано 21 вересня в Мінську, немає згадки про війська агресора. Про це під час брифінгу заявив народний депутат від фракції «Самопоміч» Семен Семенченко.

За його словами, це дає додатковий козир Росії на міжнародних переговорах.

Парламентарій вважає, що під виглядом заяв про мир, збереження територіальної цілісності України відбувається чергова задача наших територій. «Жителі Станиці Луганської, які потрапляють у цю нову сіру зону, вже заявляли, що готові протестувати. Особливо за два роки практично всі сірі зони було захоплено агресором. Загальна їх площа становить майже п'ять тисяч квадратних кілометрів»,

— зазначив народний обранець.

Семен Семенченко підкреслив, що згідно з Конституцією право представляти Україну в міжнародних переговорах має тільки Президент, Прем'єр-міністр і міністр закордонних справ. «Статус людей, які підписували угоди в Мінську, незрозумілий. Вони не мають права розпоряджатися українською територією і долею громадян», — сказав він.

Народний депутат заявив, що фракція «Самопоміч» звертатиметься до Генпрокуратури з тим, що вчинено кримінальний злочин за ст. 353 Кримінального кодексу (самовільне присвоєння владних повноважень). Також звертаємося до Президента з вимогою або надати Мінський договір на ратифікацію

парламенту, або привселюдно відмовитися від будь-яких переговорів із представниками маріонеток Кремля.

ПЕРЕЛІК громадських організацій, яким Центральною виборчою комісією надано дозвіл мати офіційних спостерігачів під час проміжних виборів депутатів сільських, селищних рад 6 листопада 2016 року, повторних виборів депутатів сільських, селищних рад, сільських, селищних голів 6 листопада 2016 року та перших виборів старост сіл, селищ 6 листопада 2016 року		
Назва громадської організації	Дата та номер постанови Центральної виборчої комісії, якою надано дозвіл мати офіційних спостерігачів	Вид місцевих виборів, під час яких надано дозвіл мати офіційних спостерігачів
Всеукраїнська громадська організація "Передові правові ініціативи"	29.09.2016 № 398	Проміжні вибори депутатів сільських, селищних рад 6 листопада 2016 року, повторні вибори депутатів сільських, селищних рад, сільських, селищних голів 6 листопада 2016 року та перші вибори старост сіл, селищ 6 листопада 2016 року

ОФІЦІЙНО

Закон України

Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів до місцевих бюджетів

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Бюджетного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №50-51, ст. 572) такі зміни:

1. Пункт 25¹ частини другої статті 29 після слова і цифр «статті 64» доповнити словами і цифрами «та пунктом 20⁷ частини першої статті 69».

2. Пункти 36¹, 36² та 36³ частини першої статті 64 після слів «державними адміністраціями» доповнити словами «виконавчими органами рад об'єднаних територіальних громад, що створюються згідно із законом та перспективним планом формування територій громад».

3. Частину першу статті 69 доповнити пунктом 20⁷ такого змісту:

«20⁷) адміністративний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, що здійснюється виконавчими органами сільських, селищних, міських (міст районного значення) рад, який зараховується до місцевих бюджетів за місцем надання послуг».

II. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
8 вересня 2016 року.
№1509-VIII.

Закон України

Про внесення змін до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо фінансового забезпечення реформування рибної галузі України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміни до додатка №3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., №5, ст. 54, №17, ст. 189, №24, ст. 489, №26, ст. 518; із змінами, внесеними законами України від 7 липня 2016 року №1441-VIII, від 12 липня 2016 року №1456-VIII та від 14 липня 2016 року №1464-VIII) згідно з додатком до цього Закону.

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Президент України
П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ,
8 вересня 2016 року.
№1516-VIII.

Додаток див. на сайті www.golos.com.ua

Максим СОКОЛЮК, голова Державної міграційної служби України: «Відкриття центрів надання адмінпослуг поруч із лінією розмежування — це компетенція місцевої влади»

Як набути українського громадянства іноземцям — учасникам АТО? Що робити людині, яка мешкає на окупованій території і втратила паспорт? Де отримують закордонний паспорт переселенці? Чи загрожує Україні хвиля міграції з Близького Сходу? На ці та інші запитання, продиктовані часом, «Голос України» попросив відповісти голову Державної міграційної служби України Максима СОКОЛЮКА (на знімку).

Стіну кабінету голови служби займає карта України. Не як елемент інтер'єру, а як інструмент для роботи. На столі немає вільного від паперів місця: законопроекти, аналітичні довідки, службова статистика. Ситуація в сферах компетенції служби змінюється так стрімко, що потрібно постійно встигати за новачками та відповідати на виклики часу. І працювати так, щоб забезпечити однаково високу якість адміністративних послуг для всіх громадян, незалежно від місця проживання.

ти в одному з наших центрів, як затримані вітаються з персоналом, навіть за руку.

У Брюсселі detention centre красиво пофарбований, на території стоять автомати із продажу печива, напоїв тощо. У нас такого немає. Зате у нас на території центру в Чернігові ростуть яблуні. І всі мешканці можуть збирати фрукти. Наступного року плануємо відкрити новий центр у Миколаївській області, тому що з Одеси везти мігрантів-порушників до Чернігова дуже далеко.

— А які найтиповіші проблеми співвітчизників — внутрішньо переміщених осіб?

— Свого часу наша служба доводила, що система довідок, які потрібно оновлювати кожні півроку, система проставлення штампів на довідках ВПО, — вона не працюватиме. Врешті ми виявилися правими, і в січні цього року законодавство змінили.

Громадяни, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи, обслуговуються по всій території України. В тому числі оформлюють закордонні паспорти. По Криму дано вказівку, щоб 16-річним, які вперше отримують ID-документи, видавали їх швидше за звичайний термін.

ДОВІДКОВО

Загальна кількість зареєстрованих біженців в Україні — 2,5 тисячі осіб. Ця цифра практично не змінюється останні чотири-п'ять років. Ще приблизно 600—700 осіб отримали додатковий захист. Майже 3,5—4 тисячі осіб перебувають на різних етапах очікування статусу біженця.

— Батьки дітей із Криму стверджують, що російські прикордонники не визнають ID-картки як документи і що через це начебто виникають проблеми на адмінкордоні...

— На справжньому українсько-російському кордоні, а не на адмінкордоні з Кримом, росіяни нові картки деколи визнають — проблема тут не у документі, як такому. Коли порівняти паперовий паспорт і ID-документ, — дуже суттєва різниця в ступенях захисту. У переліку документів, за якими можна перетинати кордон, чітко не сказано про ID-картку, йдеться лише про паспорт громадянина України. Така картка — це і є паспорт.

А щодо дій російських прикордонників на адмінкордоні з Кримом — вони коять, що хочуть. Моя порада: їхати з закордонним паспортом. Це допоможе вберегтися від неприємних сюрпризів, які спричиняє політикою.

— Чи може отримувати адміністративні послуги особа, яка формально не зареєстрована як переселенець, але виїхала з окупованої території?

— Закордонний паспорт може оформити в будь-якому підрозділі на території України. Внутрішній паспорт — лише на території області, де була зареєстрована людина (Донецька чи Луганська області), або за місцем, що вказано у довідці ВПО. Кримчани за законом отримують усі послуги у будь-якому підрозділі на всій території України.

Проблема з ідентифікацією громадян. На тимчасово окупованій території Криму, частині територій Донецької й Луганської областей залишилися паперові архіви. Не всіх громадян можемо дуже швидко ідентифікувати — потрібно спрямовувати запити до установ. У поодиноких випадках узгалі не можемо ідентифікувати. На жаль, ця проблема існує.

— Лунало чимало пропозицій про відкриття центрів надання адміністративних послуг у безпосередній близькості до лінії розмежування на Донбасі та адміністративного кордону Херсонської області й АР Крим. Чи будуть створені такі центри, зручні для мешканців окупованих територій?

— Центри надання адмінпослуг відкриває місцева влада. Ми пропонували додати до переліку і наші послуги, для цього потрібне спеціальне обладнання. Оскільки гроші за адмінпослуги надходять до місцевого бюджету, то місцева влада зацікавлена у відкритті таких центрів і ширшому переліку послуг. В законі таке право прописали. У центрах приймають документи, ми обробляємо їх в електронному вигляді. Ніхто жодних папірців туди-сюди не носить. Ми підтримуємо будь-яку пропозицію, чи то з боку влади Донецької й Луганської областей, чи то з боку Міністерства тимчасово окупованих територій і з питань внутрішньо переміщених осіб.

— Що робити мешканцю окупованої території, який втратив паспорт? Якому потрібно вклеїти фотокартку після 25- та 45-річного віку?

— Лінію розмежування можна перетнути, приміром, за закордонним паспортом. Для вклеювання фотокартки — прикордонники також пропускають. Але треба це робити особисто.

— На окупованій території купа оголошень, де пропонують вклеїти фото чи оформити український паспорт без виїзду на підконтрольну територію. Вся справа в «ціні питання»...

— Із посередниками, які активно рекламують такі «послуги», боємося і ми, і правоохоронні органи. Так, наші працівники іноді беруть участь у нелегальних схемах, і ми за те, щоб до таких порушників застосовували реальні терміни позбавлення волі. На засіданні колегії я наводив приклад: один працівник незаконно видав паспорт, на який згодом було оформлено кредит. І внаслідок оборудки постраждала, в тому числі, дала родичка цього співробітника.

Боротьба з корупцією — це не боротьба з вітраками. Оцінка ризиків за аналогією банківської системи. Підняття зарплати працівникам, заохочення їх за копійку роботу — стажування, навчання за кордоном. Один із засобів попередження зловживань — створення електронної бази паспортів і поступовий перехід на ID-картки. Все відбувається в електронному вигляді, база захищена, будь-які дії працівника можна переглянути дистанційно.

— Учасники АТО — громадяни інших країн — можуть отримати громадянство України за спрощеною процедурою. Однак часто бійці скаржаться на те, що ця норма не працює.

ФАКТ
З початку 2016 р. за територіальним походженням новими громадянами України стали 2593 особи. Це люди, які самі або чий близький родич народилися чи проживали в нашій країні. Прийнято до громадянства України за Указом Президента України — 325 осіб. Зокрема, із таких країн:
Азербайджан — 176/7 (за територіальним походженням/за Указом Президента відповідно)
Білорусь — 13/2
В'єтнам — 140/4
Вірменія — 133/31
Грузія — 55/19
Молдова — 206/14
Російська Федерація — 1251/56
Узбекистан — 104/18.

— Чому виникають проблеми? По-перше, у багатьох немає взагалі документів. А є документи, термін дії яких минув, — іноземці не можуть отримати нові, оскільки у своїх країнах перебувають у розшуку. За кримінальними справами, за економічними, політичними. Отож ми не можемо прийняти у них заяву.

Деякі люди продовжують термін перебування в Україні, роблять усе для легалізації. Інші нехтують вимогами документів. Але в такому разі не можемо піти на порушення. За законом іноземець може набутися українського громадянства через три роки після служби за контрактом. Цей час ще не минув.

— До жовтня нові посвідчення особи — ID-картки — видавалися лише 16-річним громадянам. Тепер такі паспорти зможуть отримати всі охочі. Чи готова служба до нового етапу роботи?

— Варто одразу зазначити, що примусового обміну паперових паспортів на картку не буде. Насамперед очікуємо, що за паспортом нового зразка звернуться ті, хто паспорт загубив, у кого його вкрали, або для кого настав час вклеювати нове фото. Замість цього видаватимемо новий документ. Відповідна техніка вже встановлена в 330 із 600 наших підрозділів. Прагнемо до кінця листопада цього року встановити об-

ладнання у 100 відсотків підрозділів. Також очікуємо початок роботи ЦНАП, яким останніми змінами у законодавстві делеговано право приймати заяви громадян та видавати документи.

Прогнозую, що з'являтиметься більше й більше сервісів із використанням ID-картки. Це ж не просто заміна паперу на пластик — у документі є чіп, підпис, є пін-код, як у банківській картки. Дуже зручно.

— Чи стали українці більше їздити по світу і, відповідно, звертатися за оформленням закордонних паспортів?

— Кількість тих, хто звертається за такою послугою, потроху збільшується, на 5—7 відсотків щороку. Був великий спад у 2008 році, під час економічної кризи, люди заощаджували на всьому, перестали їздити за кордон. Але потім обсяги почали збільшуватися. Коли ми розпочали видавати біометричні паспорти для виїзду за кордон, їх оформлювали приблизно 15 відсотків осіб. Решта — паспорти звичайні. Громадяни спершу не розуміли, для чого це, що це. Потроху довіра зростала, і згодом співвідношення перевернулося навпаки: сьогодні більшість громадян оформлюють біометричні документи. Але з жовтня не біометричних документів уже немає.

Інтерв'ю провела Ліна КУЩ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ID-паспорт: нові можливості та тимчасові труднощі

З 1 жовтня набув чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, спрямованих на лібералізацію Європейським Союзом візового режиму для України». Закон, зокрема, передбачає запровадження обов'язку оформлення паспорта громадянина України після досягнення 14-річного віку і введення нового документа, а також карти трудового мігранта як документа, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства. При цьому у паспорти громадян України, які досягли 18-річного віку, буде вбудований безконтактний електронний носій, в який вносять, зокрема, ім'я особи, стать, громадянство, дату народження, унікальний номер запису в демографічному реєстрі, відцифрований образ обличчя особи, відцифрований підпис особи. Останній, до речі, дозволить отримувати віддалений доступ до центрів адмінпослуг, де громадяни можуть замовити довідки і виписки з електронних реєстрів.

Паспорт оформлятимуть на чотири роки особам, які не досягли 18 років, а іншим — на 10 років.

За виготовлення внутрішнього паспорта доведеться сплатити адміністративний збір в розмірі 145 грн. (0,1 мінімальної зарплати) у строк не пізніше як через 20 робочих днів з дня оформлення заяви-анкети, і 290 грн. за виготовлення паспорта не пізніше як через 10 робочих днів з дня оформлення заяви-анкети. За оформлення паспорта громадянина України вперше адміністративний збір не справляється. Тобто особи, які досягли 14-річного віку, отримують паспорти на чотири роки безоплатно. А от у разі його втрати, за оформлення нового паспорта підліткам доведеться заплатити.

У ID-паспорт громадянина України вносити відцифровані відбитки пальців рук будуть тільки за згодою особи (відмовитися надавати відбитки пальців можна, написавши відповідну заяву).

Нові паспорти почали видавати ще з лютого цього року. Отримували їх особи, які досягли 16-річного віку. За інформацією Державної міграційної служби, таких паспортів вже видано понад 160 тисяч, а з 1 жовтня отримати такий паспорт можуть всі охочі, старші 14 років. Проте новий внутрішній український паспорт у вигляді ID-карти, як показала практика, не може використовуватися для перетину кордону. Наприклад, з Білоруссю. На пунктах пропуску з таким документом можуть виникнути проблеми при виїзді або виїзді з країни. Тож подорожуючи до цієї країни, варто брати не новий український паспорт, а закордонний.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

ПРИЗОВНА
КАМПАНІЯ-2016

Строковики в АТО
не служитимуть

Учора в Україні стартував призов на строкову службу. Протягом жовтня-листопада виконувати свій громадянський обов'язок вирушать 13 тисяч 908 осіб. Із них 7 тисяч 908 осіб будуть направлені до Збройних Сил, 5 тисяч — до Національної гвардії та ще тисяча — до Державної спеціальної служби транспорту. Загальні витрати на осінній призов становитимуть 41,6 мільйона гривень. Військовослужбовці строкової служби не будуть направлятися в зону Антитерористичної операції. **Про це повідомив на своїй сторінці у Фейсбук начальник Генерального штабу ЗСУ Віктор Муженко.** «Бойовий досвід останніх років показує, що змішана система комплектування Збройних Сил є найбільш оптимальною для України в сучасних умовах. Деякі країни НАТО повертаються до такої системи комплектування у зв'язку з існуючими воєнними загрозами й агресією, яку демонструє Росія.

Строковики не будуть задіяні для виконання завдань у зоні Антитерористичної операції. За якісної підготовки солдатів-строковиків ми створимо відповідний ресурс для поповнення Збройних Сил військовослужбовцями-контрактниками та резервістами», — написав він.

У НОМЕР

Атестацію в поліції
не пройшли
понад 5000 осіб

Таку інформацію днями в столиці на брифінгу повідомила голова Нацполіції Хатія Деканоїдзе. За її словами, серед керівників вищої ланки не пройшли атестацію 26%, середньої ланки — 14%. Комісії рекомендували підвищити в посаді майже 4,5 тисячі поліцейських.

«Штат співробітників Нацполіції загалом по країні становитиме 130 тисяч чоловік, із яких 118 тисяч — поліцейські, інші — цивільні держслужбовці. Зараз на практиці — некомплект. Не вистаєє 18 875 поліцейських і 1497 державних службовців. Важливо, щоб ми розуміли, що атестація — це перша хвиля очищення. Я дуже сподіваюся, що конкурси, які ми зараз проводимо, та нові люди, котрі поступово приходитимуть працювати до Нацполіції, впроваджуватимуть не тільки нові підходи, а і чистоту, яка для мене дуже важлива. Нових кандидатів приймають на службу поліцейські комісії. До їх складу, окрім правоохоронців, входять представники місцевих органів влади і громадськості. Така практика передбачена Законом України «Про Національну поліцію» та відомчими нормативними актами і в Україні застосовується вперше. Через декілька місяців у Нацполіції кожен третій буде новим співробітником», — заявила вона.

Глава силового відомства також повідомила, що до кінця року планується укомплектувати патрульну поліцію, покрити міжнародні та національні траси. «Загалом у Києві, Одесі, Запоріжжі, Харкові та Львові буде набрано 1400 осіб. Крім того, у столиці планується створити спеціальний патруль для підтримання громадського порядку», — підсумувала вона.

З'явиться ще один
пам'ятник героям

В Одесі встановлять пам'ятник воїнам, які загинули в зоні АТО. У конкурсі на кращий проект перемогла робота скульптора, народного художника України Олександра Токарева й архітектора Олександра Чернова. Це — 18-метрова стела, увінчана фігурою ангела. Усього на розгляд журі, до складу якого, крім фахівців, увійшли учасники АТО, родичі загиблих бійців і волонтери, було подано шість робіт.

Пам'ятник планують установити на головній алеї парку, що примикає до будівлі облдержадміністрації.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Бойовики зривають процес розведення сил

За минулу добу бойовики (дані на 4.10) російсько-окупаційні війська 32 рази відкривали вогонь по позиціях українських захисників. За даними штабу АТО, на луганському напрямку було зафіксовано шість порушень режиму тиші. Противник вчиняє збройні провокації в районі Новоолександрівки, Попасної, де бойовики застосовували стрілецьку зброю. Крім того, позиції українських військ біля Новоолександрівки противник обстрілював із гранатометів. На донецькому напрямку зафіксовано 10 обстрілів. Бойовики із гранатометів, кулеметів і стрілецької зброї вели вогонь у районі Авдіївки, Кам'янки й Зайцевого. На маріупольському напрямку зафіксовано 16 обстрілів: «Противник порушував режим тиші в районі Павлополя, Мар'їнки, Широкиного, Старогнатівки та Богданівки, використавши при цьому стрілецьку зброю й кулемети. По Талаківці окупанти стріляли із БМП, а по Широкиному й Богданівці відкривали вогонь із гранатометів». Крім того, у штабі зазначили, що в зоні проведення АТО за минулу добу було виявлено п'ять безпілотників.

Напередодні бойовики зірвали процес розведення сил сторін у районі Петровського — одного із трьох населених пунктів, зазначеного в рамковій угоді, підписа-

ний в Мінську Тристоронньою контактною групою 21 вересня. Кременецький повідомив деталі зриву розведення сторін у районі села Петровське, який стався

з вини бойовиків. Розвести сили й засоби на цій ділянці не вдалося. «О 15:00, коли було оголошено готовність про розведення сил і засобів, були запущені сигнальні

ракет, що свідчать про готовність. У тому числі й з боку керівництва окремих районів Донецької області. У небі над позиціями ЗСУ з'явився безпілотник. І другий безпілотник, який був ідентифікований як безпілотник місії ОБСЄ», — розповів у телеєфір керівник української сторони спільного центру контролю Борис Кременецький.

За його словами, один із безпілотників мав вигляд як російський «Елерон» (комплекс близької дії повітряної розвідки). Він п'ять разів пролетів над позиціями ЗСУ.

«Я вийшов на зв'язок із представниками місії ОБСЄ, з керівництвом російської сторони СЦКК. І визначили, що другий безпілотник не належить ОБСЄ. Це був безпілотник, що нагадує російський «Елерон». Протягом години ми не змогли прибрати його шляхом телефонних переговорів. І в 16:02 убік українських підрозділів було зроблено кілька черг із автоматичної зброї. Після чого черга з автоматичного гранатомета. Від 16 до 29 пострілів», — повідомив він.

Акція протесту проти створення демілітаризованої зони

За ініціативи відокремленого підрозділу громадської організації «Спілка учасників бойових дій, ветеранів та інвалідів АТО» у Станиці Луганській відбулась акція протесту проти створення демілітаризованої зони. Члени громадських об'єднань учасників антитерористичної операції із Северодонецька, Старобільського, Ново-Сковського та Новоайдарського районів приїхали до Станиці Луганської, аби заявити свій

протест та підтримати позицію голови облдержадміністрації Юрія Гарбуза, який однозначно висловився проти відведення військ та озброєння на цій лінії розмежування.

До учасників акції приєдналися голова Станично-Луганської райдержадміністрації Юрій Золкін та голова районної ради Віктор Мякий. Вони оприлюднили рішення сесії Станично-Луганської районної ради сьомого скли-

кання «Про звернення депутатів районної ради до голови Луганської обласної державної адміністрації — керівника обласної військово-цивільної адміністрації Гарбуза Ю. Г. стосовно відведення підрозділів ЗСУ з займаних позицій для створення ділянки розведення смт Станиця Луганська, відповідно до вимог рамкового рішення щодо розведення сил та засобів у районі проведення АТО, прийнятих у ході засідання контак-

тної групи у м. Мінську 21 вересня 2016 року».

У зверненні, зокрема, перелічені об'єкти соціальної інфраструктури, які опиняться у зоні ризику, а також акцентовано увагу на тому, що мінторингова місія ОБСЄ, яка контролюватиме ситуацію у так званій зоні безпеки, не зможе гарантувати захист мирного населення. «Просимо Вас більш детально визначити обставини в смт Станиця Луганська та сприяти виконанню

Збройними Силами України свого Конституційного обов'язку, а саме: оборони, захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності нашої Держави», — йдеться у зверненні. Водночас, за словами Юрія Золкіна, у Станиці Луганській проведені інженерні роботи щодо розмінування та демонтажу військових укріплень.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Писав про те, що замовчували інші

ПАМ'ЯТІ КОЛЕГИ

У Полтаві попрощалися з відомим журналістом і правозахисником, народним депутатом Верховної Ради України третього скликання Олександром Куликом.

Його смерть після тяжкої хвороби у 63 роки болем відгукнулася в серцях багатьох. Адже в області пана Олександра знали передовсім як редактора, видавця й автора газети «Полтавська думка», яку він заснував 1994 року. У цьому незалежному від влади виданні протягом багатьох років, особливо в «доінтернетну» епоху, писали про те, що замовчували інші місцеві видання.

До того ж ініціатором найрезонансніших журналістських розслідувань ставав редактор, який у більшості випадків сам брався за перо або спонукав до цього колег. За те його поважали читачі й, м'яко кажучи, не любили посадовці та чиновники, нечисті на руку ділки. Тож Олександр у раз погрожували. А Спілка офіцерів

України нагородила Хрестом «За мужність». Саме цією відзнакою він пишався найбільше...

Народним депутатом України земляки обрали його у

1998-му. Цей статус лише додавав Олександрові сил і снаги в безкомпромісній журналістській та правозахисній діяльності. Водночас, як де-

путат-законотворець, він робив чимало для утвердження в Україні свободи слова. Олександр Кулик поважав працю колег, підтримував їх, як активний спортсмен-аматор організував у Полтаві футбольну команду «Журналіст».

Шанував і наше парламентське видання. Автор цих рядків пригадує, як минулорічного травня, в День передплатника, що тривав у центрі Полтави, пан Олександр підійшов до інформаційного стенду «Голосу України». Мали тоді з ним досить тривалу розмову, по завершенні якої він передплатив нашу газету й отримав фірмову кепку та настінний календар. Саме з тією сувенірною продукцією від «голосоукраїнців» об'єктив мого фотоапарата зафіксував Олександра Кулика востаннє (на знімку). А в пам'яті він залишиться назавжди. Тож земля тобі пухом, колегю...

Василь НЕЙЖМАК.

Полтава.

Фото автора.

Історія Ганни-партизанки...

Дорофєєвій Ганні Данилівні (на знімку) незабаром виповниться 93. Більше двох років життя під час Другої світової війни вона віддала боротьбі з фашистами в партизанському тилу.

Згадуючи пережиті події, жінка не стримує сліз. Починаєш розуміти, що кожна зморшка — то слід пам'яті, який може розповісти так багато...

«Коли мені було 17 років, я працювала в конторі, була комсомолкою. Почалася війна, і ми зі співробітниками пішли записуватися в армію, але нас не взяли. Сказали, що ми потрібні для народного ополчення. Так почалися мої перші кроки в партизанський рух. Ми пройшли місячні навчання — як стріляти,

надавати першу допомогу та інше. Після цього мене направили в загін імені Івана Нечаяса санинструктором.

4 серпня виїхали на нашу базу, а вже 5-го почали діяти, саме розпочалася окупація села Дмитрівка Знам'янського району. Першим партизанським завданням було розбити обоз. Ми його захопили, знищили фашистів, забрали їжу та зброю. Далі нас посилали на диверсійні завдання — підривати мости та потяги в Пантаївці, Користівці...

Так тривало, доки нашого командира не спалили в лісі гітлерівці, потім загін розформували. Мене направили зв'язковою до нової групи — імені Ворошилова. Тут було дуже

тяжко, бо мала носити різні повідомлення, термінові листи та доноси. Саме під час виконання одного з таких завдань потрапила в гестапо. Було дуже страшно. Там мене сильно били. Відливали водою і знову били, доки я не знепритомніла. Німці подумали, що я мертва, і викинули в сніг. Але я прийшла до тями, і мене підбрала група партизанів та доставила до Дмитрівки в лікарню. Після тривалого лікування та операції я знову стала до виконання партизанських завдань. Моя партизанська діяльність тривала з серпня 1941 року по березень 1943-го. Потім заступилася. Саме в цей час наше село вже визволяли від окупації»...

Партизанку Ганну Данилівну Дорофєєву відзначено 12 нагородами. Серед них — орден «За мужність», медаль Жукова, нагрудний знак «Партизан України».

Той далекий героїчний партизанський гарт жінка зберегла на все життя. І сьогодні, в своєму поважному віці, вона сама утримує господарство. А ще — відвідує школи. Розпо-

відає учням про своє партизанське життя та роки війни. Щоб вони знали й ніколи не допустили повторення такого. А вони бажають здоров'я цій світлій жінці. Бо вона — взірєць! Патріотизму, самовідданості й мужності...

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Фото
Ольги ПОЛЯКОВОЇ.

Батарей просять... кропу

Із чергової поїздки до зони АТО повернулися запорізькі волонтери. Цьогоріч вони відвідали військово-польовий мобільний шпиталь під Бахмутом та провідали на позиціях земляків-артилеристів із першого гарматного дивізіону 55-ї артилерії. Подарунки для бійців збирали вільнянський міський голова Наталя Мусієнко, яка регулярно надає гуманітарну допомогу нашим захисникам і особисто відвідує їх на передовій, журналісти газети «Запорізька правда», працівники і підопічні Вільнянської виправної колонії, а також обласна Рада ветеранів пенітенціарних органів. У вантажі цього разу були цукерки й печиво від Запорізької кондитерської фабрики, а також ящик (250 пар) шкарпеток, що їх передав перший заступник голови обласної ради Єгор Семенков.

Волонтер із Новомиколаївки Ірина Завгородня привезла від земляків солідну передачу — кілька мішків кавунів, яблук, вишні. А голова Вільнянської організації Ради жінок-фермерів України Тетяна Сус збрала на передову всіляку консервацію, овочі, дуже смачні до-

машні пірижки. Заготовки й мед захисникам України подарувала Запорізька єпархія УПЦ МП. З благословення митрополита Луки гостинці особисто передав отець Анатолій. Він же привіз хлопцям і молитовники українською мовою. А єпископ Харківсько-Запорізької дієцезії

УРКЦ Ян Собіло для хлопців передав ікони-обереги і з особистих коштів виділив понад дві тисячі гривень, на які для артилеристів придбали необхідні противірусні, жарознижуючі, знеболюючі медичні препарати й антибіотики. Греко-католицька громада Запоріжжя на чолі з отцем Андрієм Бухваком збрала для артилеристів теплі речі — шапки та шарфи, а також презентувала малюнки дівчоти з Канади, надіслані спеціально для воїнів-захисників.

«Запорізька правда» також надіслала хлопцям на передову свою передачу. Звичайно, до неї увійшов свіжий номер газети з інформацією про події в регіоні. Крім того, маркетолог видання керівник волонтерської групи Тетяна Власова залучила до процесу колеганок-рукодільниць. Від майстрині Марини Коваленко нашим бійцям дісталися прекрасні плетені теплі шкарпетки ручної роботи.

Пацієнти військового мобільного шпиталю зачаровано слухали українські пісні. І кожен думав про своє...

Першим пунктом на маршруті був шпиталь. Хлопці, які проходять тут лікування, зустріли бригаду волонтерів із натхненням. Адже крім традиційних ласощів та необхідних речей, бійцям привезли чудову концертну програму. Для персоналу і пацієнтів госпіталю виступили чудовий творчий дует із села Гнаровське Вільнянського району «Одна родина» в складі Юлії та Олексія Макаренків і солісти Вільнянського міського будинку культури.

Усупереч перемир'ю, пацієнти до закладу надходять практично щодня: з кульовими, осколковими пораненнями, травмами різного характеру, є і з загостренням хронічних захворювань. Найважчих відправляють до стаціонарного шпиталю в Харкові. На зустрічі із персоналом і пацієнтами закладу вільнянський міський голова Наталя Мусієнко вручила почесну відзнаку — медаль «За оборону рідної держави» — землячці Ірині Синенко, яка працює у шпиталі з перших днів його заснування. За останні два роки Іра була вдома у відпустці лише 10 днів.

Наступний пункт на шляху волонтерів — позиції артилеристів. Батарей першого гарматного дивізіону розташовані на великій відстані одна від одної. Тут несуть службу представники практично всіх регіонів України.

Перевантаживши всі подарунки до господарчого намету, волонтери влаштували для бійців акцію натхнення. А «Одна родина» не тільки дарувала артилеристам чудові музичні композиції, а й залу-

чила суворих військових до танцювальної програми. Наталя Мусієнко також вручила кращим артилеристам нагороди «За оборону рідної землі», започатковані Вільнянською міською радою.

Командир дивізіону полковник Олег Березовський щиро подякував волонтерам за зворушливу турботу: «Сьогодні наша держава постачає армію всім необхідним, але нам украй необхідно відчувати любов і підтримку тих, кого ми тут захищаємо».

Нічого не просив командир у волонтерів, окрім... кропу.

— Армія нас усім забезпечує, — пояснив Олег Федорович, — а от із кропом ніяк не налагодиться. Тож, якщо ваша ласка, привезіть нам його, та побільше. І петрушки можна, і спецій якихось — перцю добрячого. Щоб ворогів били — з перчиком та кропом!

Валерія ЄВГЕНЬЄВА.
Фото автора.

Волонтери Тетяна Власова (ліворуч) і Тетяна Сус (друга праворуч), окрім смаколиків, привезли артилеристам найпотрібніше — теплі шкарпетки.

Невгамовний чоловік із порожньою кобурою

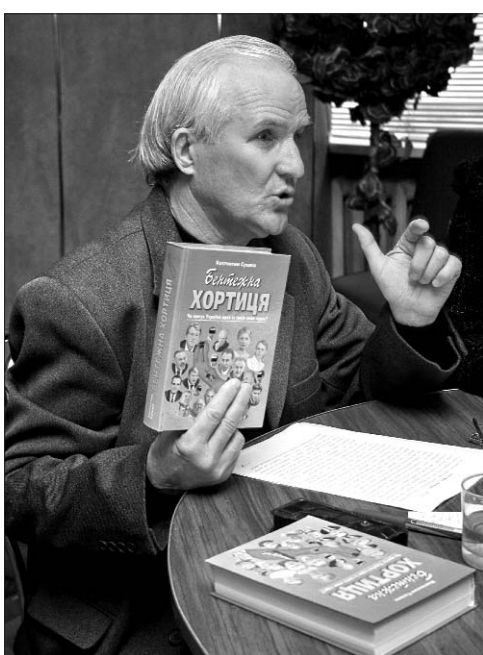
ДО 70-РІЧЧЯ КОСТЯНТИНА СУШКА

Зустрілись днями з Костянтином Івановичем, розговорились. Мовляв, ювілей же, варто б щось про «славний трудовий шлях» поговорити. «Та хай йому — тому шляхові! — розсміявся спірозмовник. — Так, щось, здається, створив, чогось досяг, когось виховав (адже, мабуть, знаєш, з якої газети кращі журналістські сили Запоріжжя вийшли?). А ще з кимось боровся, і це без жодного пафосу — не за орден, а за Україну і за Хортицю. Був за це битий, і не раз. Втім вставав і рухався далі. І збираюся так робити, поки вистачить сил»...

— Коли читачеві «Голосу України» буде цікава моя персона, то давай я ось про що розповім, — усміхається Кость Іванович. — Про те, як я став українцем. Ні, з дідпрадіда я саме українець, хоча виріс у добряче зрусифікованому селі, де українською хіба що співали та передавали якісь сімейні перекази. Далі — російська школа, російська філологія у Запорізькому педінституті. І журналістика теж російською! А коли почав писати новели та оповідання, потрапив на літературний семінар у Москві. І там вже покійний нині Валентин Распутін (тоді — літературний метр союзного рівня) спитав: «Хто тут Сушко? Підійди до мене у перерви...»

Підійшов. Він каже: щось у твоїх оповідках є, втім ти не росіянин, і ПИШИ РІДНОЮ МОВОЮ. Спробував писати українською, і все пішло як по нотах. Спочатку друкувався під псевдонімами, а потім відкрився колегам. І вже один із тутешніх метрів відбив охоту до письма: «у тебе мова не українська, а переклад з російської». Я закинув письменство на довгі роки, аж поки доля вкотре не вдарила...

А сталося все вже після директорства в Національному заповіднику. Після цього написав низку художніх, пізнавальних, публіцистичних книжок, присвячених Хортиці. Пишу і розмовляю українською і вже ніхто не дорікає моєму «перекладу з російської»...

Надзвичайно важливий фактор мого життя — той заповітний острів. Уперше побував на Хортиці дев'ятилітнім, у 1955 році. Бо на все життя закарбувалися в пам'яті розповіді діда — матроса-«потомкінця», який не прижився не лише за царизму, а й за радянської влади. Мав гострий язик, а цього сільське начальство не любило. Все йшло до арешту і заслання разом з «куркулями». Спасибі добрим людям — попередили. Завантажив дід все сімейство в «дуб» (човен) і рушив вгору по Дніпру до Запоріжжя. На шосту добу пристали до Хортиці. Дід став на коліна і поцілував землю, а з ним і всі його домашні. І того разу вижили на Хортиці, і трохи пізніше — вже під час Голодомору...

ДОВІДКА

Костянтин Сушко народився 5 жовтня 1946 року в селі Бабине, Верхньорогачицького району Херсонської області. Прозаїк, журналіст, член двох творчих спілок — письменників і журналістів. Лауреат премії імені І. Франка. В журналістиці із 1972 року. Друкувався — від багатотиражки «Дніпробуду» до журналів «Вітчизна», «Україна» та «Вокруг света». Очолював низку запорізьких видань. Зокрема, редагував першу в Україні профспілкову газету «Вибір» (1989). Сім років був головним редактором газети «Запорізька січ». У 2005-2007 роках працював генеральним директором Національного заповідника «Хортиця». Саме Хортиці присвятив 10 своїх книжок. Остання — «Заворожений острів» щойно вийшла з друку.

Отже, для мене Хортиця — не просто місце відпочинку чи екскурсії, а й щось таке, що вимагає захисту і допомоги. Нагадаю, що то були за часи. Партійне керівництво, не ховаючись, при мені, так оцінило природоохоронну діяльність активістів на Хортиці: «Ради каких-то кабанів і косуль, птичек і цвєточков ослобоняєм людям життя...».

І тут (спасибі рідному обкому!) — мене вигнали із «Комсомольця Запоріжжя». Пішов у багатотиражку «Дніпробуду». А там вільний графік: роби газету і займайся своїми справами. Від 1981 року ті справи були такими: Хортиця, Хортиця і Хортиця. Роздобув порожню кобурку від пістолета, ремінь, посвідчення природоохоронного

інспектора. Не раз обійшов всі хортицькі стежки без жодної зарплати. З фоторушничі «вполював» сотні портретів лисич, косуль, кабанів, птахів. А ще трохи лякав своєю присутністю браконьєрів, зупиняв любителів багать тощо.

І, мабуть, Хортиця мені віддячувала і берегла! Бо порожня кобура серед лісу навіть у радянські часи не могла врятувати проти вісьмох п'ятих чоловіків. Та вєпр за п'ять кроків — теж мало щастя. Якось провалився у плавнях під лід. А таки доплив до берега...

Два з половиною роки працював гендиректором «Хортиці». Здійснив і розпочав кілька ініціатив, аби острів відповідав статусу Національного заповідника. Пригадується візит до Запоріжжя колишнього посла США Вільяма Тейлора. Він поламав усю програму перебування, провів на створеному нами «Скіфському стані» майже дві години.

А потім я сказав «зась!» прихвизаторам і просто неординарним мстивим людям. Це закінчилося звільненням і мало не шестирічною судовою епопеєю. Уявіть: я влаштував перенесення — в присутності журналістів, голів сілрад і заступників голів РДА — кам'яних половецьких баб із сіл до найбільшого в Україні лапідарію (збирання кам'яних виробів) на Хортиці. Це кваліфікували мало не як розорення мого! А огорожа вздовж дороги, яка захищала заповідний степ від автівок кам'яними брилами, до того ж зведена будівельною організацією за проектом і з усіма дозволами, була кваліфікована як перевищення кошторису. І — лише з боку гендиректора... Коли вже усі суди були виграні, раптом з'ясувалося, що завдані будівництвом тієї ж огорожі «збитки» доведеться покривати саме Сушкою — 20 відсотками від пенсії... Щоб не смикався, — з усмішкою зіграв Кость Іванович...

Отака історія невгамовного чоловіка на прізвисько Сушко, якому сьогодні виповнюється сімдесят. Тож хай він буде здоровий. А всього іншого ще доб'ється сам...

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Чи доведеться переселенцю повертати грошову допомогу після перевірки?

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

До початку бойових дій наша сім'я проживала в приватному будинку в невеличкому селищі Луганської області. Після переїзду на підконтрольну українській владі територію я оформила щомісячну адресну допомогу. Проте нещодавно УПСЗ повідомило мене, що ці кошти необхідно повернути, бо я не мала права на отримання грошової допомоги, оскільки при заповненні відповідної заяви не зазначила про наявність житлового приміщення, розташованого в регіонах, інших ніж тимчасово окупована територія України. Проте будинок на сьогодні фактично не придатний для проживання, тому що є напівзруйнованим. Чи правомірно УПСЗ в судовому порядку намагається стягнути виплачені кошти (майже десять тисяч гривень)?

Ольга, Луганська область.

Структурному підрозділу управління праці і соцзахисту стає відомо про наявність у внутрішньо переміщеної особи нерухомого майна під час проведення перевірки інформації, зазначеної в заяві переселенця про призначення грошової допомоги. Таку інформацію УПСЗ отримують із Державно-

го реєстру речових прав на нерухоме майно на підставі відповідного запиту.

Відповідно до п. 6 Постанови № 505 від 01.10.2014 р. грошова допомога не призначається у разі, якщо будь-хто з членів сім'ї має у власності житлове приміщення, розташоване в регіонах, інших ніж

тимчасово окупована територія України, або районах проведення антитерористичної операції та населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення.

Водночас житловим є опалюване приміщення, розташоване у надземному поверсі, призначене для цілорічного проживання, і яке відповідає санітарно-епідеміологічним вимогам щодо мікроклімату і повітряного середовища, природного освітлення, допустимих рівнів нормованих параметрів відносно шуму, вібрації, ультразвуку та інфразвуку, електричних та електромагнітних полів та іонізуючого випромінювання. З метою фіксації наслідків руйнування будинку, ви можете звернутися до органу місцевого самоврядування з проханням скласти акт обстеження майна з опи-

сом пошкоджень. Як доказ може бути використаний також технічний паспорт на будинок.

Відповідно до пункту 11 постанови, суми грошової допомоги, виплачені надміру внаслідок подання документів з недостовірними відомостями, повертаються уповноваженим представником сім'ї на вимогу уповноваженого органу. У разі відмови добровільного повернення надміру перерахованих сум грошової допомоги вони стягуються у судовому порядку. Отож, якщо на момент подачі заяви на отримання грошової допомоги ваш будинок, будучи напівзруйнованим, фактично перебував у непридатному для проживання стані, відсутні підстави для задоволення заяви УПСЗ.

Наталія ТИТАРЕНКО.

Вулицю назвали іменем розвідника

Рішенням міськради курортного міста Хмільник на Вінниччині одну з вулиць назвали іменем Сергія Муравського. В такий спосіб депутати увічнили пам'ять про свого 20-річного земляка Сергія Муравського. Розвідник 8-го окремого полку спецпризначення Збройних Сил України загинув у липні 2014 року під час бою біля луганського аеропорту. Сергій Муравський нагороджений орденом «За мужність» (посмертно).

На початку вулиці встановлено пам'ятний знак: на постаменті з чорного граніту закріплено стелю, обрамлений з усіх боків мармуровою рамкою. У центрі — фотографія Героя, на якій Сергій у військових обладунках із зброєю у руках, а за його спиною — побратими на броні танка, над яким майорить синьо-жовтий стяг. Внизу слова: «Герої не вмирають!». Угорі над стеллю закріплено прямокутну смугу з чорного граніту з написом «Вулиця Сергія Муравського» і стрілкою, що вказує у напрямку вулиці.

Пам'ятний знак виготовлено за сприяння народного депутата від Хмільника Петра Юрчишина, який взяв участь у його відкритті. Разом із ним на урочистостях були присутні парламентарії з Комітету аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради України, які брали участь у виїзному засіданні в Хмільнику. Віддати данину шани Герою прийшли його батьки, рідні, друзі, керівники міста. Пам'ятний знак

освятив настоятель місцевого храму Різдва Пресвятої Богородиці протоієрей Олексій Бачинський, священник відправив панахиду за убієнним воїном.

Присутні оглянули перший том «Книги пам'яті військовослужбовців ЗСУ» та пересувну виставку «Блокпост пам'яті». Її організували ГО «МАІФ Цитадель», Національний військово-історичний музей України, Управління військово-цивільного співробітництва Міністерства оборони України

— Добре, що є люди, яким небайдужа пам'ять про загиблих на Донбасі бійців, — каже керівник пошукової групи Національного військово-історичного музею України Павло Нетесов. — Таких ми зустріли на батьківщині Сергія Муравського, зокрема, висловлюємо подяку народному депутату Петру Юрчишину, всім, хто сприяв в організації виставки. З нами були Алла Муравська, мама Михайла Рачка, Інна Наумова, мама Петра Лавриненка.

Організатори виставки представили її також у Центральному парку культури й відпочинку міста-курорта. Серед експонатів були збільшені фотографії загиблих Героїв із розповідями про них. Крім місцевих мешканців, виставку оглянули відпочивальники з санаторіїв Хмільника.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область

Фото надано автором.

З цього пам'ятного знака бере початок вулиця імені розвідника Сергія Муравського у Хмільнику.

«За нами вся країна, а за ними тільки російський заградзагін...»

«Голос України» продовжує публікувати листи, що приходять до нас у редакцію з окупованих територій. У цьому номері ми пропонуємо вашій увазі історію, яку розповіла нам 35-річна мешканка Луганська Лариса Н.

***

«Я працюю барменом у невеличкому ресторанчику в спальному кварталі Луганська. І це при тому, що в мене дві вищі освіти, а до війни трудилася в одній великій компанії, одержуючи гідну зарплату. Але, після того як до нас прийшов «руський мир», поневірявшись кілька місяців без грошей, я готова була працювати й у ресторані.

У другій половині дня (а це вже приблизно після двох годин) до нас починають сходитися відвідувачі. Для людей, які живуть на мирній території, це трохи зарано відвідувати питний заклад, а для нас — саме час. Комендантська година хоч і починається з дев'ятої вечора, але вже до шостої луганські вулиці порожніють. Навіть такі викликати проблематично. Як пожартував один відвідувач: «Якщо раніше ми із друзями зустрічалися у вашому ресторанчику на вечірки, то тепер приходимо раніше й називаємо наші посиденьки «утренниками». Треба вчасно повернутися додому. Окопи копати п'ятнадцять діб не хочеться». Хоча, якщо чесно, то цивільні відвідувачі в нас у меншості.

Переважно люди в погонах: поліція, військові, митники... Силовики, на відміну від інших, тут одержують високу зарплату.

Ресторан — невеликий, й що говорять під чаркою відвідувачі, прекрасно чути за стійкою. Отож за два останні роки я наслушалася від гостей у камуфляжах різних історій. Хоча інколи так хотілося запустити пляшкою в голову цих «будівників руського міра». І таке бажання досить стійке в мене виникало приблизно перший рік. А тепер навіть цікаво спостерігати, як міняється риторика наших «бравих» відвідувачів. Раніше починалися розповіді про те, як вони доблесно «мочили укропів», а тепер бравурності поменшало. І це ще м'яко сказано.

Одну з таких колоритних бесід постараюся викласти максимально докладно, зберігши стилістику й термінологію. Добре, що в мене пам'ять професійна... Хіба що мат доведеться викинути. За вірогідністю історій не ручаюся, але гадаю, що в них більше правди. Після перших чарок горілки язик розв'язується, й відвідувачі вже не пошепки, а на повний голос говорять те, що навряд чи вони у своїх казармах та комендатурах ризикнули б промовляти... А звернула я увагу на бесіду двох чоловіків років сорока після того як почула початок їхньої розмови:

— Я все не можу забути розповідь одного бійця, який рік тому лежав зі мною в лікарні, — казав чоловік у російському камуфляжі. — Я «заробив» незначне поранення, а той був увесь «порубаний». Він сказав, що поранили його в районі Станиці Луганської, коли оточили невелику групу айдарівців. «Ми перебили всіх, — розповідав він. — А потім помітили ще одного тяжкопораненого. Добродушець стівав кров'ю, й було зрозуміло, що він уже не живе. Я й ще троє моїх бійців підійшли до нього. Він подивився саме на мене й сказав: «Ну що, сепаре, допомогли тобі твої росіяни», — і з його руки випала граната без чеки... Я пам'ятаю, що встигнув кинутися вбік, а опам'ятався вже тут. Ті троє бійців, що були із мною там, і полягли поруч із укропом...». Отож щораз, коли я згадую цю фразу, майже як у Тараса Бульби, звернену до его сина, який зрадив: «Ну що, сепаре, допомогли тобі твої росіяни...», — у мене мороз по шкірі...

— Адже ми говорили, що будемо «руський мір» і захищемо російськомовних в Україні, — відповів йому його товариш у такій самій формі. — І якщо все так, то чому більшість укрів, яких ми брали в полон, були російськомовними? Вони билися до останнього й здавалися тільки після того, як були

поранені або ж битися було нічим? Але й при цьому вони нас посилали «по матері» і робили це російською мовою...

— А все тому, що вони воюють за всю свою країну, й ця сама країна стоїть за ними, — сказав перший. — У нас же всього огризок області, й країни за нами немає. Їм допомагає весь світ, а ми навіть Росії не потрібні... Вона лише відкуповується своїми гумконвоями й то тільки заради гарної картини на своєму телебаченні. А коли треба йти в бій, то вперед посилають місцевих, а вже за ними вибудовуються загородозагони із російських військових. І спробуй побігти назад...

— Тут для росіян усього лише полігон, — зітхнув другий. — А що тут буде потім, їм однаково. Відбули відрядження «у гарячій точці» і отримали позначку у своїй особистій справі, що брали участь у бойових діях або щось у цьому дусі. За це заробили, приміром, якісь надбавки чи звання дестроково. А що ми? Ми для них усього лише витратний матеріал...

— Так усі для дяді Вови «гарматне м'ясо», — погодився з ним перший. — Тільки що не так, відправляють у бій на забій. Пам'ятаєш, як Серьога розповідав, що коли чечени почали бешкетувати

в Донецьку, так їх одразу кинули на місцевий аеропорт. Кажуть, що ходен додому так і не повернувся. Там укри так трималися, що вибити було нереально, а наших посилали й посилали на них заздалегідь знаючи, що більша частина тут і поляже.

— Так що там донецький аеропорт, а згадай, як у нашому луганському десантнику львівської бригади тримали кругову оборону влітку 2014-го й пішли тільки після того, як ми там своєю артилерією зрівняли все із землею, — продовжив його товариш. — А львів'яни вони ж бандерівціми ростуть із дитинства. А ті вояки ще ті. Вони боролися по лісах десяти років, поки практично всіх не винищили...

— Та які бандерівці? — обізвав його перший. — Ця бригада просто дислокувалася у Львові, а були там пацани із усієї України. Так і син мого друга там служив. А він луганчанин. Хоча після того як він дізнався, що я за ЛНР, то й друга в мене не стало...

Спочатку я зловтішалася, коли слухала їх, але потім, зізнаюся, стало цих чоловіків навіть шкода. Вони вже прекрасно усвідомили, що вчинили злочин і втратили все: Батьківщину, друзів, віру в майбутнє... Як розуміють це й те, що за нами стоїть вся країна, а за ними тільки російський заградзагін...

Підготував
Влад СЕМЕНЧУК.

— Так усі для дяді Вови «гарматне м'ясо»

НОВИНИ

У Кривому Розі на Дніпропетровщині відбувся етнофестиваль «Єдина родина — моя Україна». Представники різних національностей (а їх у місті аж 113) на Арт-майдані демонстрували свої культуру і традиції, *інформує наш власкор Олена Чернявська*

Прокуратура Рівненської області пред'явила позов про розірвання договору оренди земельної ділянки вартістю понад 175 млн. грн. Орендар не виконував договірних зобов'язань, що призвело до пошкодження 6,3 га земель, втрати ними цінності внаслідок незаконного видобутку бурштину, *повідомляє наш власкор Олександра Юркова*

Зима йде, а ми готові?

Житлово-комунальні служби Чернігівщини відреставрували, що вже відремонтовано 464 опалювальні системи, 440 покрівель, 228 систем гарячого та 513 систем холодного водопостачання. 13 котелень реконструюють за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку та співфінансування з місцевих бюджетів, 6 — за рахунок підприємств. За місцеві кошти підготовлено вісім об'єктів, роботи тривають ще на 24.

Триває й переведення котелень бюджетних установ на альтернативні види палива. Це не тільки дрова, а й торф, а також вугілля і пелети, *інформує наш власкор Василь ЧЕПУРНИЙ.*

Системи теплопостачання закладів освіти Кропивницького до роботи в опалювальному сезоні готові. Як повідомила начальник управління освіти міської ради Лариса Костенко, в 42 загальноосвітніх навчальних, 37 дошкільних навчальних та 3 позашкільних закладах провели всі необхідні ремонтні та налагоджувальні роботи.

В усіх 79 навчальних закладах проведено промивання та гідравлічний випробування внутрішніх мереж. Акти готовності теплового господарства до роботи в осінньо-зимовий період підписані в 78 закладах. Ще в одному ремонт опалювальної системи завершується. 405 дерев'яних вікон замінено на пластикові, *дізнався наш кореспондент Петро МЕЛЬНИК.*

У Тернополі утеплять 25 багатоповерхівок. Більшість з них уже готові до зими. Залишилося закінчити роботи на двох-трьох. Якщо торік програмою термомодернізації скористалися мешканці 9 будинків, то цього — 25. Вона, зокрема, передбачає, що 70 відсотків витрат бере на себе міський бюджет, а 30 — самі мешканці. Найактивніші мешканці тих багатоповерхівок, де створено ОСББ. Пропонується також заміна інженерних мереж, зрештою, все, що спрямоване на економію енергоресурсів. Мешканці будинків з централізованим опаленням найчастіше обирають встановлення індивідуальних теплових пунктів. Піонером у цій справі було ОСББ по вулиці Лук'яновича, 1. Торік мешканці цієї п'ятиповерхівки економили на оплаті за газ третину коштів. Жителі будинків, де повністю встановлено індивідуальне опалення, утеплюють стіни. Найдорожчий проект — панельний будинок по вулиці Володимира Великого, 1.

Він коштував майже півтора мільйона гривень, приблизно мільйон з них взяв на себе міський бюджет. За словами голови ОСББ «Імідж-1» Ольги Бутрин, стіни вирішили утеплювати не пінопластом, а мінеральною ватою — дорожче, проте є свої переваги. Мешканцям утеплення стало у 221 гривню за квадратний метр житлової площі. Активність тернополян дещо перевищила розрахунки міської влади, тому в серпні депутати виділили додатково на програму 2 мільйони гривень, *повідомляє тернопільський кореспондент Людмила НАКОНЕЧНА.*

А от у Сумах підготовку до зими прискорять правоохоронці. «Люди, які поставили під загрозу опалювальний сезон, мають відповідати за це в рамках закону», — наголосив голова Сумської облдержадміністрації Микола Ключко. Комунальне підприємство облради «Паливкомуненерго» фактично зірвало підготовку до опалювального сезону котелень деяких закладів освіти та охорони здоров'я. Очільник регіону повідомив, що облдержадміністрація звертатиметься до правоохоронних органів. Питання також винесуть на сесію облради, *інформує наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.*

ФОТОФАКТ

У Києві відбувся попереджувальний всеукраїнський страйк аграріїв «Повернемо гроші селу — нагодуємо країну!».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Посівна під акомпанемент дощів

ВРОЖАЙ

На Запоріжжі кінець вересня виявився дощовим. Агровиробники зітхнули з полегшенням, бо за три місяці на поля не випало ні краплі. Утім, не всім районам поталанило однаково. Проте активна сімба озимих триває. Зокрема, ріпаку посіяно на площі майже в 19 тисяч гектарів (65 % від прогнозу), пшениці — на 210,6 тис. га (36 %), жита — 200 гектарів (25 %) та озимого ячменю — 2,3 тис. га, або 5 %. Одразу додамо, що темпи кампанії повільніші, ніж торік, окрім жита, яке погоди на Запоріжжі — за статистикою — не робить.

Триває також і збирання зернової культури. Трохи піднялася середня по області урожайність со-

няшника. Після збору цієї культури на площах у 321 тис. гектарів (55% від посіяного) аграрії вийшли на показник у 15,9 центнера з гектара. Це хоч на 2,5 центнера менше, ніж збирали в середньому по області минулого року, втім, і не 8 ц/га, як було невдалого 2014-го.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запорізька область.

У замку—музеї — перший ювілей

Музей української домашньої ікони та старожитностей, що в місті Радомишль на Житомирщині, відзначив п'ять років з часу створення. Привітати його засновницю Ольгу Богомолець та колектив цього закладу до замку «Радомисль» прибули, зокрема, посол ООН в Україні Ян Томас Хімстра, надзвичайні та повноважні послы Франції, Румунії, Словенії, Литви.

«Ще п'ять років тому, коли ми боролися з рейдерами, які нам не давали відкрити музей, я думала, чи прийдуть сюди хоча б сто осіб, потім думала, чи приїде тисяча, потім, коли вже був десятитисячний, думала, ну нежеж я колись доживу, що вже буде сто тисяч. Стотисячного відвідувача ми про-

пустили, тому що вже переважило за сто тридцять тисяч. І я тепер абсолютно впевнена, що дочекаюсь і мільйонного відвідувача», — розповіла Ольга Богомолець.

Під час відзначення п'ятої річниці музею тут лунала музика, проводилися майстер-класи. Запам'ятався гостям показ

етнічного одягу для дітей від майстерні «Аденчик-Баденчик». Автор ідеї Вікторія Щербань зазначила, що це традиційний одяг для Центральної України. Демонстрували одяг діти з села Хотів, що під Києвом (на знімку). Цікавинкою свята став виступ «Бовсунівських бабусь», які, незважаючи на поважний вік, здивували гостей бадьорістю та енергійністю.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомирська область.

Фото Катерини ТАРАНОВСЬКОЇ.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Водіїв попереджають про погіршення погоди

Управління безпеки дорожнього руху Нацполіції України попереджає водіїв про різке погіршення погодних умов. Про це йдеться на сайті відомства.

Зокрема, у західних, північних і центральних областях очікуються сильні дощі, на заході місцями з мокрим снігом, у Карпатському регіоні дуже сильний дощ і мокрий сніг, у горах утворення сніжного покриву. А протягом 5—6 жовтня очікується зниження температури. «Не перевищуйте швидкості, дотримуйтеся безпечної дистанції, відмовтеся від ризикованих маневрів. В умовах недостатньої видимості обов'язково рухайтесь із включеним ближнім світлом фар або протитуманними фарами», — йдеться в повідомленні.

Санаторії місту не по кишені

Одеська міськрада не зможе фінансувати державні санаторії, які згідно зі змінами в Бюджетному кодексі України в 2017 році передадуть на утримання місцевих рад, адже для цього буде потрібно мінімум 170 млн. грн. Про це заявила директор департаменту фінансів Світлана Бедрєга.

— Відомо, що з 30 державних санаторних установ, які віддають місцевим радам, сім перебуває в

Одесі. Утримання їх, на жаль, місту не по кишені, — зазначила Світлана Бедрєга.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

ЦИФРА

212 казок від 77 авторів із різних куточків України надійшло до проекту «Щастя у віконці», спрямованого на створення благодійної дитячої книжки. Її планують видати до Дня Святого Миколая накладом 5 тисяч примірників. До книжки увійдуть 50 казок, проілюстрованих 8 художниками, — повідомляють у прес-службі Львівської міськради.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

Молодята позбулися посагу, а священик — накопичень

Молодята з с. Острів під Тернополем обіграли у день їхнього весілля. Відлучившись на деякий час з ресторану, вони привезли надароване гостями до оселі батьків нареченого. Під подушку у літній кухні заховали 100 тис. грн. і

пішли знову гуляти. Коли за годину повернулися додому, то побачили, що злодій відтиснув металопластикове вікно. Зникли не лише всі гроші, а й 40 пачок цукерок — їх дарують, щоб життя молодят було солодким. Через вікно проник злодій і в оселю священика одного з сіл Чортківського району. Поки отець відправляв службу, злодій виніс з будинку 272 тис. гривень та ювелірні вироби.

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.

Водоканал убиває річку і село

Мешканці Коноптоського району на Сумщині занепокоєні станом річки Єзуч. Обласний лабораторний центр МОЗ провів дослідження води і оприлюднив результати на засіданні районної комісії з техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій.

З'ясувалося, що в Єзуч потрапляють каналізаційні стоки від очисних споруд Конопта, розташованих біля села Сарнавщина. Вміст аміаку у пробах води перевищив допустиму норму втричі, кишкової палички — у п'ятеро, а «зважених речовин» — у 24 рази! Згідно з висновком фахівців, таку воду «не можна використовувати для культурно-побутових потреб населення». Комісія рекомендувала міськраді провести реконструкцію очисних споруд.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Регіон: Закарпаття

На Говерлі розгорнуть понад двісті прапорів

Двісті двадцять прапорів зби́рала під час акції «Велика українська хода» волонтерка з Києва Катерина Валевська, подорожуючи містами України. А 221-й їй передали у місті енергетиків Ладизжині, що на Вінниччині. Протягом двох днів ладизжинці знайомилися з «трофеями» волонтерки. На прощання передали їй свій стяг.

За словами ініціаторки акції, 14 жовтня, на Покрову, в День захисника України, зібрані прапори піднімуть і розгорнуть на найвищій точці українських Карпат — Говерлі. Волонтер переконана, що до цього дня її колекція поповниться ще низкою «трофеїв». Найдорожчим прапором називає той, на якому залишили автографи «кіборги», відважні захисники донецького аеропорту. Акцію розпочала у вересні 2014-го. Відтоді побувала у багатьох містах. У деяких навіть двічі. Саме таким для волонтерки стала Вінниця.

— Прапори об'єднують націю, — каже Катерина Валевська. — Найчастіше на них пишуть

слова «мир», «добро», «злагода», «перемога». Думки і слова матеріалізуються. Вірю, що наша акція і участь у ній великої кількості патріотів з чистими помислами і щирими серцями сприятимуть закінченню кровопролиття. Бо війна починається не на фронті, а в головах людей.

У кожному місті, куди приїздить волонтерка, роботу розпочинає з міськради. Пише заяву на отримання дозволу на проведення акції. Просить підготувати прапор. Дякує тим, хто підтримує її наміри. Акцію волонтер задумала на честь Героїв Майдану та Героїв АТО.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Оновили стратегію розвитку

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Фінансове забезпечення стратегії здійснюватиметься за рахунок Державного фонду регіонального розвитку, коштів галузевих (міжгалузевих) державних цільових програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади, спрямованих на розвиток відповідної сфери у регіонах, субвенцій, інших трансфертів.

У цьому контексті учасники колегії ОДА обговорили перші досягнення у напрямку відновлення та реабілітації реального сектору економіки в регіоні. Зокрема, в рамках ініціативи ЄС/ПРООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» на реалізацію 21 проекту з енергоефективності з місцевих бюджетів та інших джерел цього року спрямовано майже 7 млн. грн., ще 1,6 млн. грн. використано на заходи з підвищення якості житлово-комунальних послуг, забезпечення житлом

мешканців у Біловодському, Новоайдарському та Троїцькому районах області.

За принципом співфінансування сьогодні здійснюють п'ять інфраструктурних проектів вартістю понад 68 млн. грн. у рамках міжнародних проектів Євросоюзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні» та ПРООН «Економічне та соціальне відновлення Донбасу». У сфері охорони здоров'я впроваджують 18 проектів вартістю майже 4 млн. грн.

На думку голови облдержадміністрації Юрія Гарбуза, стратегія розвитку області є саме тим документом, який дасть змогу чіткіше вибудувати систему взаємодій між різними рівнями влади, скоординувати зусилля зацікавлених сторін для отримання системних змін у всіх сферах суспільного життя.

Павло ВОРОНЦОВ.
Луганська область.

Стежками «Аннички»

На Івано-Франківщині у селищі Верховина відбувся кіномистецький фестиваль «Тіні забутих предків: стежками фільму «Анничка». Протягом двох днів тривали зустрічі з творцями та акторами стрічки, кінематографістами та кінокритиками України.

Учасники заходу здійснили своєрідну подорож слідами зйомок кінофільму Бориса Івченка «Анничка»: відвідали хатину Івана та Анни Ласкурійчуків та обійстя-музей кінокартини «Тіні забутих предків». Відбулася також зустріч за круглим столом з нагоди 80-річчя оператора фільму «Тіні забутих предків» Юрія Іллєнка та 75-річчя ушавленого кіноактора, лауреата Шевчен-

ківської премії 1988 року (посмертно) Івана Миколайчука.

На співоче поле Верховини прибуло чимало поважних гостей. Серед них — Юрій Гармаш, Владислав Таранюк, Катерина Шандибіна, Юрій Рудченко.

Спогадами про зйомки фільму та значущість постатей, які створили «Анничку», поділився кінооператор, заслужений діяч мистецтв України Юрій Гармаш. Ми-

тець подарував верховинцям зменшену копію портрета Тараса Шевченка, складену з окремих кадрів подій на Майдані 2013—2014 років (на знімку). Варто зазначити, що для його створення було використано майже три тисячі фотографій.

Щорічний кіномистецький фестиваль є візитівкою унікального мальовничого гуцульського краю, на теренах якого створено десятки фільмів. Голова РДА Олег Лютий, звертаючись до гостей, наголосив, що сьогодні маємо дбати про те, щоб наші культурно-мистецькі доробки пам'ятали і популяризували. Також учасники дійства затвердили ухвалу фестивалю щодо створення у Верховині Кіномистецького центру Гуцульщини.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.
Фото Миколи МАЦЮКА.

Відпочили у Хорватії

Майже півсотні дітей з родин закарпатців — учасників АТО протягом дванадцяти днів перебували на відпочинку на Адриатичі, на дивовижно красивому острові Крк.

Подорож відбулася в рамках гуманітарної акції Посольства України в Хорватії спільно з хорватськими партнерами. Фінансову підтримку надав почесний консул Нікола Турчич.

Під час відпочинку для дітей орга-

нізували низку культурно-ознайомчих заходів і екскурсій. Зокрема, поїздки до столиці Хорватії — Загреба, зустрічі з колишнім президентом Хорватії Степаном Месичем, послом України та представниками тамтешньої української громади. Юні закарпатці також узяли участь в урочистому покладанні квітів до пам'ятника Тарасові Шевченку (на знімку).

Фото надане прес-службою ОДА.

Викрили схему отримання хабарів на митному посту «Тиса»

Механізм поборів, організований працівниками митного поста «Тиса» на Закарпатті за пропуск в Україну мікроавтобусів, викрили співробітники СБУ.

Правоохоронці встановили, що окремі митники регулярно отримували гроші з водіїв мікроавтобусів, які перевозять посилки заробітчан з країн Європи. Такса, встановлена хабарниками, становила 400—500 євро з кожного автомобіля, повідомили «Голосу України» в СБУ. За день через митний пост «Тиса» до країни в'їжджає майже сто мікроавтобусів з відправленнями заробітчан.

Співробітники спецслужби спільно з військовою прокуратурою затримали під час отримання хабара у 400 євро митника, відповідального за протидію контрабанді та порушенням

митних правил. Під час огляду приміщень митного поста оперативники СБУ виявили сім тисяч євро, прихованих у вольєрі службового собаки. Цю суму зловмисник назбирав за чотири години зміни.

Відкрито кримінальне провадження. Тривають невідкладні оперативно-слідчі дії. За словами Володимира Колеснікова, начальника Закарпатської митниці ДФС, керівний склад митного поста «Тиса», що на українсько-угорському кордоні, за грубі порушення Митного кодексу України перекваліфікують.

— Порушників законодавства буде відсторонено від посад, на їх місці працюватимуть нові люди, — наголосив Володимир Колесніков.

Василь НИТКА.

Бюджет перевиконують, але грошей бракує

У Сумах підбили підсумки виконання бюджету за три квартали нинішнього року. Порівняно з таким само минулорічним періодом, приріст становить понад 270 млн. грн. Відбулося значне перевиконання за всіма надходженнями, але грошей все одно бракує.

Розпорядники бюджетних коштів подали пропозиції щодо фінансування галузей у наступному році, які враховуватимуть під час формування бюджету обласного центру на 2017 рік. За словами начальника міськфінвідділу Світлани Липової, щоб їх задовольнити, потрібен додатковий мільярд гривень. Потреби в коштах зросли через розширення делегованих повноважень, які раніше фінансувалися з держбюджету.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...ремонт зробили капелани

У терапевтичному відділенні Верхньодніпровської районної лікарні закінчено ремонт двох палат стаціонарного лікування для ліквідаторів-чорнобильців та воїнів АТО. Оновлення кімнат відбулося за сприяння районної ради, яка виділила 30 тисяч гривень для закупівлі будівельних матеріалів, та волонтерів Асоціації професійних капеланів України, котрі зробили ремонт. Тут не тільки привели до ладу самі приміщення, а ще й облаштували їх новою сантехнікою та меблями. Також волонтери-капелани допомогли зробити косметичний ремонт кімнати Пушкарівської сільської амбулаторії, щоб селяни отримали можливість лікуватися на денному стаціонарі.

Олена ЧЕРНЯВСЬКА.
Дніпропетровська область.

...волонтер розказав про полон у псевдореспубліці

У Рівному презентували книжку «100 днів полону, або Позивний «911». Її автор — Валерій Макеев, волонтер, журналіст і правозахисник із Черкас (на знімку). Він доп-

равляв волонтерську допомогу до військових частин на сході. Під час однієї з таких місій потрапив до рук бойовиків. Пережите у полоні виклав на папір через дев'ять днів після звільнення.

Євген ЦИМБАЛЮК,
письменник.

Млинів Рівненської області.
Фото надане автором.

...порушникам перекрили газ

Щоб підвищити рівень безпеки при користуванні природним газом у побуті, з початку нинішнього року фахівці ПАТ «Рівнегаз» провели планово-технічне обслуговування у помешканнях майже 117 тисяч жителів Рівненщини. Через виявлені порушення, що становлять загрозу для життя та здоров'я мешканців, вони припинили газопостачання 4176 споживачам.

Як свідчить статистика, основними причинами аварійних ситуацій та нещасних випадків при користуванні блакитним паливом у побуті традиційно залишаються самовільне встановлення й заміна газових приладів та їх використання не за призначенням; нехтування перевіркою тяги та недотримання в належному стані димових та вентиляційних каналів. Щодо останнього, то технічний директор «Рівнегазу» Олександр Ганжа застеріг: «Особливо пильними мають бути користувачі газових приладів з відводом продуктів згорання в димоходи — котлів та водонагрівачів. При несправних димоходах та вентканалах продукти горіння замість того щоб виводитися назовні, накопичуються в приміщенні, що може призвести до біди».

Вікторія ЛЕВЧУК,
фахівець із зв'язків з громадськістю та пресою ПАТ «Рівнегаз».

На визволеній території Донбасу відбуваються докорінні зміни, коли радянська система управління замінюється на сучасну

Яким бачать експерти майбутнє Донбасу? Яких висновків повинні діяти і суспільство, і політики із ситуації збройного конфлікту на сході? Про це в Маріуполі говорили учасники Несторівської групи — політолог Євген Глібовицький та соціолог Вікторія Бринза — на зустрічі з громадськими активістами та журналістами.

«Ніколи Україна не вивчала так уважно географію Донбасу. Ніколи до цього регіону не було стільки уваги на загальноукраїнському рівні. Ніколи не було такої інтеграції, такої кількості контактів між вихідцями Донецчини і Луганщини з вихідцями інших регіонів України. Можна з упевненістю сказати, що ми — частина одного спільного процесу», — зазначив Євген Глібовицький.

Експерт визнає: до початку війни люди, які становили осередок українського руху на Донеччині, почувалися як меншість. Правила гри у вугільному краї були не такими, як у столиці та інших областях: «22 роки, які були між проголошенням незалежності і Майданом, — це 22 роки, коли в Донецькій, Луганській областях і Криму та інших частині України відбувалися різні процеси. Вони не були синхронними. Донецька й Луганська області залишилися в однопартійній системі. Радянські інститути продовжували працювати. Пліуралізму не було. І наслідок — оце протистояння, яке маємо тепер. Коли практичної міцності матерії не висотило, вона розірвалася. І ми ще довго її зшиватимемо, це процес тривалий».

На Донбасі і в Криму донедавна існував суспільний договір за схемою «лояльність в обмін на ресурси», вважає аналітик. «Олігархічна система знімала ренту з усієї країни, а частиною цієї ренти ділилася. Тепер ця система опинилася з дуже маленькою базою, і та під постійною загрозою. Вони (олігархічна еліта. — Авт.) на крижині. Їхня крижина постійно тоне. Вони практично не спроможні далі давати відкат у суспільство. Ми бачимо, що ці олігархічні вертикалі існують, але вони не задіяні. А не задіяні тому, що грошей немає», — пояснює Євген Глібовицький.

Маріуполь, Краматорськ, Слов'янськ та інші міста Донбасу сьогодні демонструють чітко виражену проукраїнську позицію. Мотив — передусім пошуки безпеки, яку уособлюють Збройні Сили України. Але разом із безпекою ця частина краю, підконтрольна українській владі, приймає й інші правила, зокрема, пов'язані з євроінтеграцією. На визволеній території Донбасу відбуваються докорінні зміни, коли радянська система управління замінюється на сучасну.

«Це означає, що зміни, які тут відбуватимуться

Під час зустрічі з громадським активом та журналістами.

протягом найближчих 10—20 років, будуть просто карколомними, неймовірними. Адже Донбас, зробивши вибір у бік України, прийняв автоматом й інші опції. Вони означають внутрішню суспільну трансформацію. І в обмін на зовнішню безпеку приходите інший набір правил», — прогнозує експерт.

Аналітики Несторівської групи називають «дуже великою» різницю в настроях на окупованій та підконтрольній Україні частинах Донбасу. «Ми бачимо, що в «ЛНР» та «ДНР» відбувається відродження старої

системи суспільного договору. Брак безпеки там компенсується не тим, що існують якісь засоби, якими можна себе захистити, — наприклад, суд, закон. А компенсується тим, що з'являється обмеження на соціальні ліфти, обмеження на свободи. І людина опиняється в якомусь обмеженому просторі і не може з нього вибитися», — каже політолог.

На думку експертів, через цю різницю в суспільному устрої із кожним місцем продовження війни розкол поглиблюватиметься, і країну буде дедалі

важче «зшивати». Якщо на ранніх стадіях сторони можуть про щось домовлятися, то пізніше прірва буде надто великою.

Під час зустрічей у Маріуполі та Краматорську експерти цікавилися, скільки осіб зайняті у сфері послуг, чи розвивається підприємництво взагалі. Одним з важливих питань є транспортна доступність та ринок перевезень у населених пунктах зони АТО. Рано чи пізно, переконані аналітики, основною стане якість середньої освіти, адже нині потрібні якості, яких не навчають у школі,

ПРЯМА МОВА

Євген ГЛІБОВИЦЬКИЙ, учасник Несторівської групи:

— Ця війна — не для того, щоб нас знищити. Вона для того, щоб забрати у нас перспективи розвитку. Щоб залишити нас заляканими, такими, які постійно бояться, що щось станеться. Відповідь — у створенні такого механізму, який дає змогу одночасно і дати безпеку, і розвиватися. Іншими словами, вести нормальний спосіб життя навіть в одному кілометрі від лінії розмежування.

— приміром, вміння працювати в команді, приймати рішення. Учасники обговорень зазначали: на Донбасі населення традиційно орієнтоване на сильного лідера, тому очікує від Києва того, що називається «політична воля». Проте ми живемо в такий час, коли особиста ініціатива та горизонтальні зв'язки значать іноді більше, ніж вказівка «згори». І цього ще маємо навчитися.

Леонід ВАСИЛЕНКО.

Маріуполь
Донецької області.

Фото Євгена СОСНОВСЬКОГО.

Найвищу точку країни підкорено на милицях

Це здійснив 54-річний Сергій Пандрак із міста Рівне, герой АТО, колишній командир спецвідділення штурмового батальйону «Айдар», який після тяжкого поранення дивом вижив, втратив ногу і знову на протезі та інвалідних милицях навчився ходити.

54-те сходження — неймовірне і реальне

Загалом до згаданого підкорення Говерли рівнянин підіймався на найвищу точку України 53 рази, починаючи з п'ятирічного віку, коли його взяли із собою батько та дідусь, також бойові офіцери. На 53-му разі лік сходжень на вершину міг для Сергія закінчитися — після поранення і внаслідок інвалідності. Однак, будучи на реабілітації в госпіталі, він сповістив своїм побратимам, що знову «підє в гори». А ви, мовляв, якщо хочете, підєте разом зі мною. Тож тренуйтеся. Спочатку це сприймалося як жарт, затим Сергій почав по-серйозному готуватися до немислимого і, на перший погляд, нездійсненного походу. А коли на нього остаточно наважився, то, як і запевняв, покликав до гурту для моральної підтримки тих, хто воює чи воював у зоні АТО. Таких підкорювачів виявилось 127. Вони — з

Сергій Пандрак на маківці Говерли, підкореної на милицях і без протеза.

різних батальйонів і бригад, але з однією, переможною, силою волі.

— Труднощі нашому рейду додало те, що вночі в горах пройшов сильний дощ, — розповідає Сергій Пандрак, — потоки води розмили стежки. Мокрий ґрунт, слизькі брили. Неoberежний крок — і можна не втриматися, впасти. Через метрів п'ятсот я зрозумів, що по крутизні йти на протезі не зможу. А в душі було інше: «Ти по-

винен це зробити!» Тоді мовчки віддав протез бойовим побратимам, щоб несли на вершину. Взамін достав інвалідні палиці під лікті. Хлопці мене підстраховували. Якби послизнувся, одразу підставили б плече. Дуже хотів довести, що навіть без однієї ноги можу ще о-го-го! Йшов і співав патріотичних пісень, так було легше долати шлях, доволі складний. Вершини дісталися за 5 годин. Там я по-

чувався найщасливішою людиною у світі, радів і найперше, що зробив, — це заспівав гімн України.

— Як не дивно, але спускатися з Говерли було ще складніше, — зізнається її перший підкорювач на милицях. — Коли залишався один кілометр до спортивної бази, почало темніти, тож довелось використовувати ліхтарі, щоб знайти безпечний шлях. Допомогало й те, що Говерлу я дуже добре знаю.

Людина повертається у життя, щоб не лише жити, а й перемагати

Загалом війна на сході України — не перша в долі Сергія Пандрака. Їй передували ще два воєнні конфлікти: у Придністров'ї та Абхазії. Після них військовослужбовець працював директором Рівненського регіонального управління державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву». Працював і водночас вірив, що більше не доведеться брати до рук зброї. Тим паче, тут, в Україні.

Але сталося по-іншому. Коли на сході України зав'язався збройний кон-

флікт із Росією та сепаратистами, він пішов на свою третю війну. Під позивним «Сивий» записався до добровольчого батальйону «Айдар». Готував молодь до бойових дій і п'ять разів виїздив на виконання спецзавдань. П'ятий раз, коли визволяли Маріуполь.

А далі шлях та доля рівнянина пролягли до відомого селища Хрещувате, з якого «айдарівці» повинні були витіснити сепаратистів. Зрештою, так і сталося. Але вже без Сергія Пандрака.

— Нас почали сильно обстрілювати з боку Росії «Градами», а з боку бойовиків — мінометами, — повертається спогадом у пережите жакіття рівнянин, — і от коли був третій залп, я навіть не почув свисту мін. Не почув, але побачив. Перша з цих мін просто на моїх очах вдарила в голову танкісту, з яким я розмовляв, а друга влучила мені в коліно і розірвалася. Я впав на спину, на автомат — і все, більше нічого не пам'ятав.

У випадках, коли міна вибухає просто під ногами, фактично не виживають. Але попри те, що Сергій Пандрак втратив ногу, йому йшло на життя. Тяжкопораненого підібрали побратими, надали першу медичну допомогу, на «швидкій» оперативно довели до польового госпіталю.

— Хоч я і прийшов до тям, але стан був не просто тяжким, а надтяжким, — каже Сергій Пандрак, — тому вирішили відправити мене «вертушкою» до Харкова. Там на площаді Антонова чекав на мене реанімобіль і бригада на чолі з керівником реанімації Валентином Бондаренком. Мене практично доставляли як вантаж «200». Бо ті, хто відправляв, справді не думали, що я виживу.

Але він вижив. Навчився знову ходити — на протезі. Поринув у вир нового заняття — опіки над учасниками бойових дій. А ще не поривав зі спортом. Якщо раніше активно займався боротьбою, футболем, то нині сів на велосипед. Крутити педалями однією ногою йому допомагає спеціально прилаштований акумулятор. Та найбільше часу все ж витрачає на веслування. Друзі подарували Сергієві байдарку, отож на ній щодня «намотує» по десять кілометрів.

Каже, що хоче взяти участь у чемпіонаті України серед паралімпійців. І обов'язково виграти його. А потім ще й чемпіонат Європи. І ці слова сприймаються уже не як жарт. Бо ж зумів чоловік, здавалося б, немислиме перетворити на реальне — зійти на більш як 2000-метрову висоту.

Євген ЦИМБАЛЮК.

Млинів
Рівненської області.

Фото автора.

10 Маріуполь, Краматорськ, Слов'янськ та інші міста Донбасу сьогодні демонструють чітко виражену проукраїнську позицію

Бюлетені —
на кілограми

У неділю в Донецьку відбулися так звані «праймеріз» — цим іноземним словом влада самопроголошеної «республіки» назвала попереднє голосування за кандидатів від двох рухів — «Донецкая республика» та «Свободный Донбасс». Автор «Голосу України» опинився серед членів виборчої комісії на одній із дільниць та поділився враженнями від побаченого і почутого.

На так званий «праймеріз», як завжди, членами комісії узяли безправних бюджетників — вчителів, лікарів тощо. Пообіцяли годувати і дали в понеділок членидний. Годували, щоправда, гарно: на сніданок — бутерброди з ковбасою, в обід — борщ і гречана каша, на вечерю — макарони з котлетою. Овочі були, цукерки, хтось навіть приніс торт. Його вже не доїли, бо дуже втомилися і всі хотіли додому.

На цьому приємна частина спогадів закінчується. Саме голосування в школі, де розташувалася дільниця, перетворилося на фарс. Явка дуже низька, хоча на нашій дільниці «намалювали» понад 60 відсотків. Зранку, як завжди, прийшли старенькі. На подвір'ї — музика, концерт, діти виступають. У вихідний день задіяли і школярів, і вчителів (в їхнє професійне свято, до речі). Проголосували. А потім — тиша. Десь 30—35 відсотків бюлетенів — це вкидання. Вкидали, хто хотів, за свого кандидата, спостерігачів практично не було.

Нас орієнтували, за кого треба ставити «галочки», і ми казали про це виборцям. Треба було голосувати за «голову адміністрації Донецька» Мартінова, ще за кількох «кандидатів» із числа місцевих чиновників. Бюлетенів було чотири: кандидати на міського голову, до міської ради і два — до районної ради. Цікаво, що коли комісії отримували бюлетені, то в так званий «ЦВК» їх не перераховували, а важили на кілограми. Мабуть, паперу не шкода і грошей російських платників податків.

Мене відправили зі скринькою для голосування на дому. Це було сумне видовище — бачити, як живуть наші німечні люди. Списки застаріли, і з 30 осіб ми застали вдома лише 18. Решта померли. Люди плакали, скаржилися, що про них усі забули. А чому голосували? Бо сподіваються: щось зміниться на краще. Шкода було, що цих стареньких використовують для того, щоб забезпечити «картинку» для російського та сепаратистського телебачення. Адже більшість із тих, хто голосував, вірили, що обирають депутатів.

Надвечір у відомостях зі списками виборців практично не було підписів. Потім нам сказали поставити замість людей по п'ять підписів на кожному аркуші. Потім ще, бо не вистачало для «розрахункових» відсотків. На деяких бюлетенях люди від руки писали: «проти всіх», «зверніть увагу на каналізацію», «вода тече». Після того, як склали підсумковий протокол і цифри збіглися, бюлетені запечатали в мішки. Навряд чи хтось перераховуватиме.

Петро ПРОЗОРИЙ.

Донецьк.

МИ — РАЗОМ!

«Посадите его навечно!

Посадите его навечно!
Заточите его навсегда.
Чтобы не было больше
в России такой твари
Уже никогда! Прокричите
о том, что попрано
Было шайкой его, здесь
в стране. Как солдат
Рядовых закапывают,
не участвующих в той войне.
Уркаган и Иуда, позорное он
клеймо всей моей
Земли. Да проснитесь,
Вы, люди русские,
Чтоб сказать всем потомкам:
СМОГЛИ».

Ірина САЛТИКОВА.
Чита.

Путінізм незабаром впаде...

РОСІЙСЬКИЙ СОЛДАТЕ,
КИДАЙ РУШНИЦЮ, ІДИ ДОДОМУ

Інформаційне зомбування Кремля здійснюється за простою і всім знайомою схемою: що більше маячних новин про «фашистських бандерівців» і «неправильних сирійців», то складніше прийняти правду. Але не в Гаазькому трибуналі. Адже істина вже на поверхні: путін розпочав війну в Україні й готується показати «платонієву» матір усьому світу. За що й повинен бути привселюдно покараний. Безперечно, після двох років розстрілу українців і людських прав росіян багато жителів Росії знають і адвокатів диявола, і ціну свого немовчання. І головне — не сумніваються, коли й ким було скоєно найстрашніший у новітній історії злочин. Уже менше людей мають ілюзії із приводу «руського міра». Але Росія — це не кремль із «кооперативом озеро». Країна має право на покавання й повагу.

Юрій ГАВРИЛОВ
(Санкт–Петербург,
підприємець):

— Дорогі українці! Я Вас дуже люблю! Так вийшло, що моє життя тісно пов'язано з Україною. Свої перші кроки я зробив у Запоріжжя. Там у мене багато родичів і знайомих. Я об'їздив усю Україну: від Карпат до самого сходу. І скрізь мене добре приймали. Ах, які чудові Українки! Так, я розумію, кожен росіянин несе частину відповідальності за той жах, що принесла Росія у ваші оселі, навіть ті, хто із самого початку був проти війни. Провина кожного росіянина в тім, що не опирався нинішньому режиму. Але повірте, ми самі також страждаємо від цього кошмару, який невідомо коли закінчиться. Дуже сподіваюся, що путінізм незабаром впаде і ми поступово почнемо жити як добрі сусіди і друзі!

Сергій МЕЛЬНИКОВ
(Санкт–Петербург,
адмін групи «Злочинна
Влада» ВК):

— ЛИСТ УКРАЇНСЬКИМ
БРАТАМ
«ЗА ЗУБАСТЫМИ
СТЕНАМИ КРАСНЫМИ
ТВАРЬ КОВАРНАЯ
БУСИНОГЛАЗАЯ
СТРОИТ ПЛАНЫ В НОРЕ,
СВОЕЙ КАМЕННОЙ
КАК ИЗ РУССКОГО
ВЫЛЕПИТЬ КАИНА».

Здрастуйте, брати! Ці рядки я написав в 2014 році. З осені 2013-го я й багато росіян, не відриваючись, стежили за подіями в Києві й по всій Україні не по телевізору, а за прямими трансляціями і спілкуючись із друзями з України, свідками й безпосередніми учасниками подій. Дехто з нас зумів побувати в Києві взимку 2013—2014 року. Тому ми не могли обманутися в оцінці Революції Гідності й гаряче її підтримали.

Є й інші росіяни, які через лінощі розуму або ще чомусь дали себе обдурити й навіть зомбувати на ворожнечу із братом. Таке вже бувало й раніше в історії і не тільки між росіянами й українцями. Ставитися до них потрібно, як до важко хворого родича.

Прийде час, коли багатьом у Росії стане соромно й гірко за свої слова, дії й бездіяльність. Просто знайте, що нині дуже багато росіян відчують до вас братні почуття, дивляться з надією на Україну, щиро бажають їй миру, справжнього народовладдя й процвітання!

За нашу й вашу свободу, брати!

Вейланд–Ларс
АЛЕКСАНДЕРССОН
(Белгород, студент):

— Тільки-но Мінські угоди набули чинності, як російські ЗМІ подали нову страшилку, що за розпалюванням прист-

растей анітрохи не гірша за розп'ятого хлопчика чи розстріляних снігурів. Цього разу на анексованій Путіним території.

Феєрія кримського маразму під назвою «українські ДРГ проривалися...» триває! Стало відомо, за якою статтею проходили затримані спецназівці ВСУ Редван Сулейманов та Андрій Захтей — а цей, нагадаю, взагалі кримчанин із різко антиукраїнськими поглядами. Сепаратист ще той! Узагалі, пройшли вони за російським законодавством, за статтею 20.1 КпАП, тобто дрібне хуліганство...

А тепер вдумайтеся в цей неповторний із розпалювання свого руйнівного впливу на нейрони дисонанс!

ДРГ ЗСУ потай, під прикриттям масованого вогню артилерії, проникають на територію Криму з метою здійснення терактів, попутно вбиваючи парочку окупантів, але браве ФСБ їх ловить! Водночас Росія не робить жодних кроків у відповідь, що належить наддержаві, стосовно «фашистської» України, — мовляв, можете обстрілювати захоплені нами території скільки завгодно, нам усе одно... Але й самих диверсантів садять не за тероризм або інше особливо тяжке, а за хуліганство!

Таке РФ уже застосовувала в Грузії в 2008-му під час введення військ через Рокський тунель, і для історії ця практика не нова. Поки ЗМІ РФ виконують свою подобу операції «Нортвудс», спецслужби продовжать постановки глайвицьких і майнільських інцидентів на території Криму, поступово збільшуючи градус розжарення. Причина всього цього спектаклю? Кремль дуже потребує casus belli для формального оголошення війни Україні й довершення кривавого розділу однієї із країн СНД.

Зрештою, навіть найзатятішим патріотам України можна не хвилюватися. Час, коли російську агресію нехтували, минав. Це не Грузія і не Афганістан. Росія воює з європейською країною і збиває пасажирський літак на її ж території. Процеси правосуддя вже запущено. Можливо, не так швидко, як хотілося б, але зрештою Путін і його зграя потраплять під міжнародний трибунал, Крим звільниться від окупації й режим буде змушений платити контрибуції за вторгнення в Україну.

Вадим Ф. ЛУР'Є
(Санкт–Петербург,
фотограф):

— Хочеш щось довідатися про війну — йди до тих, до кого вона прийшла в дім. Іди до тих, хто воював і був поранений. Пам'ятаю, як у Пітері мої знайомі намагалися пройти до Військово-медичної академії і поспілкуватися з пораненими. У них, звичайно, нічого не вийшло. Про саму

війну жителі Пітера можуть більше довідатися, випадково побачивши посилення на музей Новоросії. Хоч би як вони там подавали інформацію, вони не приховують сам факт війни, участі в ній росіян і великих бойових втрат. У Києві я побував у декількох центрах допомоги переселенцям (а точніше, біженцям) з Донбасу і зайшов у госпіталь, де лежали поранені бійці. Зайшов зі знайомим волонтером, не зустрівши жодного поста з перевіркою документів... Я познайомився з 23-річним хлопцем,

момент і став початком необоротних наслідків.

Надія ШУКЛІНА
(Іжевськ, технік–архітектор):

— Українці, дякую Вам за розуміння того, що в Росії — не всі путінці, багато й тих, хто підтримує Україну, поважає і любить вашу чудову волюбну країну. Бажаю вам щастя й цілковитого звільнення від путінізму. Тому що правда на вашому боці: Ви захищаєте свою рідну землю від путінської агресії.

контрактником (в армії — шостий рік, на війні — другий). Нещодавно в нього народилася донька. Поранення в нього не бойове, застудився в окопах. Другий був із п'ятої хвилі мобілізації, поранений під Дебальцевим, двоє дітей. Після лікування обоє повернуться в армію. Напевно, одне із найсильніших вражень від Києва залишило спілкування з ними й іншими пораненими. Бажаю їм та іншим пораненим якнайшвидшого одужання. І щоб закінчилася війна.

Олена МАХРОВА
(Самара, журналіст):

— Путін тупо порушив табу, яке не потрібно було порушувати за жодних умов. Він анексував Крим, тим самим створив прецедент перегляду загальноєвропейських кордонів у Європі. Поки йшлося про процеси анклавизації, то ситуацію можна було трактувати як зазвичай, зокрема з позиції досвіду Югославії. Тільки-но відбулась анексія, Путін чітко вліз у кітель Гітлера й поставив Росію за межі цивілізованого світу. Через кілька років, коли росіяни замислюватимуться над тим, який саме момент запустив процес розвалу їхньої країни, — хай гадають голосування свого парламенту за приєднання Криму. Цей

Володимир ЄМАНОВ
(Чита, підприємець,
інженер) :

— Багато росіян не купилися на пропаганду й із самого початку були проти війни — всі, в кого є голова. Фальшиві всі слова підтримки після того, що сталося між нашими країнами. Українці, нікому не вірте, йдіть своєю дорогою, а ті, хто заважає Вам, — це задрісники. Рано чи пізно вони підуть за Вами.

Олександр ЛИСЕНКО
(Оренбург, лікар):

— Я не є стороною конфлікту. У мене з Україною конфлікту немає. Від себе можу тільки попросити пробачення за своїх співвітчизників, які вважають українців ворогами.

Дорогі мої друзі й родичі! Як не можна не поважати вибір друга або брата, з ким йому жити, кого любити, так само і я, як і багато нормальних росіян, поважаю ваш будь-який вибір! Як радіеш за удачі, успіхи друга і брата, так і я радію вашим успіхам. Як переживаєш за невдачі й прикрасі близьких, так і ми за вас переживаємо. Ми вас любимо!

Підготувала
Наталія ЯРЕМЕНКО.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СУСПІЛЬСТВО

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбулась наукова історико-краєзнавча конференція, присвячена Генрику ЮЗЕВСЬКОМУ (1892—1981) — державному діячеві II Речі Посполитої, польському історичу, художнику, який народився у Києві, а життя та діяльність його пов'язані з Волинню, де він проводив політику мирного співіснування українців і поляків, *повідомляє старший науковий співробітник краєзнавчого музею Валентина Данілічева*

«Укрпошта» — там, де потрібно вам!

Такий девіз на озброєння взяла «Укрпошта». Нещодавно нове керівництво «Укрпошти» презентувало журналістам свою команду, яка повинна здійснити істотні перетворення в сфері поштових послуг, які надає це державне підприємство. За планами нового керівника «Укрпошти» протягом найближчих трьох—п'яти років ми маємо відчувати реальні зміни в якості, кількості й різноманітності послуг. Тож із чого плановано розпочати перетворення в «Укрпошті», дізнаємося із нашої розмови з її генеральним директором Ігорем СМІЛЯНСЬКИМ (на знімку).

— На презентації нової команди «Укрпошти» порушувалося питання про майбутню корпоратизацію підприємства. Це перший крок до приватизації чи процес удосконалення керування підприємством? Чи не краще — знайти інвестора й приватизувати «Укрпошту»?

— У країні повинна існувати певна система стримувань і противаг. Те саме стосується і державних компаній. Цього можна досягти через організацію нормального корпоративного керування. Сьогодні я безпосередньо підпорядкований міністрові інфраструктури Володимиру Омелянчу. До міністра я, безумовно, звертаюся з питань керування підприємством і вдячний йому за підтримку. Але він не може мати весь спектр необхідних знань, є вузькоспеціальні. Наприклад, автомобільна логістика й сортування. Тому для належного керування «Укрпоштою» і була запропонована ідея корпоратизації, створення спостережної ради, до якої увійдуть не тільки чиновники, а й незалежні керівники, фахівці міжнародних компаній з юридичним і логістичним досвідом. Тобто, ті люди, які допоможуть розробити стратегію розвитку «Укрпошти», схвалить її або, за необхідності, удосконалиють.

Усе не повинно залежати від однієї людини, адже керування — це колективний процес. Наприклад, для зваженої та обгрунтованої вартості поштових послуг при правлінні можна створити тарифний комітет, який би й визначав цінову політику «Укрпошти» з урахуванням особливостей, що склалися на ринку послуг. Чи, наприклад, система мотивації менеджменту. Сьогодні вона вибудована за радянською системою: або всі одержують премії, або ніхто. Одночасно мотивація — це складна система, і в «Укрпошті» вона належним чином ніколи не працювала.

До того ж корпоратизація «Укрпошти» дасть стабільність у її діяльності, бо керування компанією не залежатиме від того, хто приїде на місце генерального директора. Спостережною радою буде забезпечено наступність певного шляху розвитку підприємства, виконання програми діяльності, яка може бути розроблена не на один рік, як зараз, а на п'ять—десять.

— А що стримує процес корпоратизації?

— Насамперед необхідно оцінити майно. Для цього ми запросили провідних оцінювачів — компаній з оцінювання нерухомості. Для того, щоб розуміти, що є, а чого немає в «Укрпошті», ми повинні пройти повну оцінку майна. Я не відкрию таємниці: в нас є балансові активи, яких у реальності немає, а є активи, яких на балансі немає, а в реальності вони є. Тому прийшов час навести порядок і підвести рису та сказати: що реально є в активах «Укрпошти».

— А що стосовно питання приватизації?

— Це питання було в мене в програмі, коли я балотувався на посаду. Я вважаю, що приватизація не повинна бути самоціллю. Потрібно враховувати, що «Укрпошта», хоч би як там було, є на сьогодні й соціальною компанією, яка об'єднує усю країну, забезпечує виплати пенсій і соціальної допомоги. У нас є відділення у селах, де мешкає 200—300 осіб. Так, ці відділення математично не можуть бути прибутковими, але держава повинна відповісти на запитання: ми прагнемо забезпечити рівний доступ до поштових і фінансових послуг усіх жителів України? Якщо так, то необхідно зрозуміти: хто за це платить і як. З економічної точки зору, правильніше було б закрити всі відділення, які не приносять прибутку. Але, я вважаю, що всі неприбуткові офіси «Укрпошти» повинні працювати — це остання точка цивілізації, вона повинна бути в селах. Ми маємо забезпечити надання і фінансових, і поштових послуг. Бабуся не повинна платити 60 гривень за квиток на автобус і їхати до райцентру, щоб одержати потрібну їй довідку, яку може доправити пошта. Ми маємо стати центром зв'язку між державою і громадянами.

Повертаючись до питання приватизації. Ми зараз починаємо роботу над стратегією, щоб зрозуміти обсяг фінансування, якого потребуватиме компанія для того, щоб перейти з дев'ятнадцятого століття у двадцяте перше. В нас комп'ютеризовано лише 21 відсоток відділень. У тих, що комп'ютеризовані, 45 відсотків комп'ютерів старші за п'ять років. І на ці комп'ютери нормальну програму поставити не можна. У нас середній вік автотранспорту перевищує 10 років. Найближчим часом ми хочемо зрозуміти й прорахувати обсяг інвестицій, які дозволять компанії вирішувати проблеми недоінвестування, що накопичувалися роками.

Тому я б не ставив приватизацію на перше місце, я б спочатку порадив, що це може дати й на яких умовах.

— Процес оптимізації — скорочення поштових відділень — триватиме?

— Я хочу подивитися, що з цим можна зробити. Я давав обіцянку, що не звільнятиму листонош, операторів. Перед тим, як когось звільняти, необхідно подумати: як і чим наповнити цей бізнес. До того ж є соціальний аспект цього процесу. Конкретний приклад: є три села, й у кожному — листоноша. Але через те, що вони з невеликою кількістю мешканців, кожного листоношу оформлено на 0,3 ставки. Для мене як для керівника є вибір: купити мопед і листоноша на одну повну ставку об'їжджатиме три села, або я продовжуватиму три-

мати трьох листонош із неповною оплатою. Витрати будуть майже однакові, але питання: якщо обрати перший варіант, то середня зарплата зросте, але проблема трудової зайнятості в селі буде ще гостріша.

— Або збільшити кількість послуг.

— Повірте, там, де живе 200 людей, прибуток значно не зростає. В маленьких селах потрібно організовувати мобільні відділення. Нехай вони працюватимуть

НАША ДОВІДКА

Ігор Смілянський народився в 1975 році в Одесі. В 1999-му закінчив Школу бізнесу ім. Лубина Пейс Університету (Нью-Йорк, США) за фахом — бухгалтер-аудитор. У травні 2005 року закінчив із відзнакою Школу бізнесу імені Роберта МакДонау Джорджтаунського університету (МБА) і юридичний факультет Університету ім. Джорджа Вашингтона (Вашингтон). Ігор Смілянський — професіонал з більш як 17-річним досвідом роботи в сфері стратегічного, управлінського й фінансового консалтингу, в тому числі в провідних глобальних консалтингових компаніях. Працював у Нью-Йорку, в Україні та інших країнах.

не щодня. Наприклад, понеділок, середа — в одному селі, вівторок, четвер — в іншому. Але таке відділення працюватиме в селі цілий день, і це буде зручно людям. Це мобільне відділення буде зі зв'язком, з комп'ютером, зі свіжими новими товарами, яке зможе прийняти платежі, депозити тощо. Така модель ефективніша, ніж продовжувати утримувати відділення «Укрпошти» в селах, що розвалюються.

А збільшення кількості послуг відбуватиметься автоматично. Раніше, наприклад, товари привозила в село автокрамниця. У нашій схемі це може робити відділення «Укрпошти», в якому через комп'ютер сільський житель може замовити ті самі рис, гречку за нормальними цінами.

Крім цього, я планую звернутися до Верховної Ради з пропозицією про внесення змін до законодавства для того, щоб «Укрпошта» могла надавати людям фінансові послуги, відкривати рахунки з невисокими ставками, чим ми допоможемо людям зберігати грошові заощадження і долучатися до послуг цивілізації. При цьому потрібно розуміти, що Україна в рейтингу з доступності фінансових послуг займає аж ніяк не найкращі позиції. У нас 30—40 відсотків громадян взагалі не мають банківських рахунків.

— «Укрпошта» надаватиме банківські послуги?

— Так, майже всі, крім кредитування. Ми не збираємося займатися кредитуванням, як це роблять банки. Ми просто хочемо надавати платіжні й депозитні фінансові послуги населенню, яке не має доступу до таких послуг сьогодні.

— Такий законопроект уже є?

— Проект є. Ми його не подавали. Поки що готуємо дані й прагнемо показати, наскільки він важливий для України. Багато сільськогосподарських компаній кажуть: у нас немає ефективного

розрахунку з фермерами. Банки із сіл пішли. А якщо врахувати, що агропромисловий комплекс України — рушій економіки країни, й ці люди, які в ньому працюють не мають доступу до базових послуг, то самі розумієте, наскільки це важливо.

— Ви відчуваєте конкуренцію інших операторів поштових послуг?

— Звичайно.

— Наскільки ви оцінюєте їх роботу: що позитивного, а що негативно, й що ви могли б узяти на озброєння?

— Ці оператори створили один із сегментів поштових послуг: преміальна доставка, експрес-доставка. І потрібно віддати їм належне, що вони розвили цей сегмент. У цьому мала би брати участь і «Укрпошта». Безумовно, компанії дали поштові розвитку ринку електронної комерції і створили цю послугу. Це позитив.

Інша справа: чесна конкуренція припускає гру за певними правилами, які наші конкуренти... не зобов'язані виконувати. А все тому, що нашу діяльність регулює держава, у нас відповідні стандарти зі зберігання матеріальних цінностей, у нас жорсткі стандарти із доставки. Приватні оператори не підпадають під це регулювання.

— Але та сама «Нова пошта» також має свої стандарти і зі зберігання, і з доставки.

— «Нова пошта» вважається транспортною компанією, а не поштовою. Тому вони працюють за іншими правилами. Я би хотів працювати з такими компаніями в одному правовому полі. Конкуренція є конкуренція.

— До питання про строки доставки: ви пропонуєте їх змінити?

— Безумовно. Але для початку нам треба визначитися з державою, скільки днів потрібно швидкості. Сьогодні немає необхідності ганяти порожні машини, збільшуючи для людей вартість поштових слуг. Мій підхід: хочу спочатку розібратися, поррахувати, подивитися і поставити потім деякі питання уряду й парламентаріям. Тобто, моя робота як керівника — представити перелічені варіанти уряду й парламентаріям і дізнатися, на який варіант вони готові піти.

— Наскільки вам узагалі вигідна організація передплати й доставки періодичної друкованої преси?

— Дивлячись де. У містах — вигідна. В місті логістика дешевша. Порахуйте, скільки коштує доставити три екземпляри газети у віддалене село. Ми відображаємо світові тенденції — люди переходять на електронні версії тих самих газет. Щоправда, в кожній країні є своя специфіка. У нас, наприклад, люди старшого покоління звикли до друкованого видання, і вони його передплатують. А молодше покоління вже читає новини по-іншому.

— Доставка щоденної газети, припустімо, раз на тиждень, як це

в деяких місцях буває, нівелює потребу в випуску щоденної газети. Кому потрібні позавчорашні новини чи навіть учорашні? Припустімо, наша газета не може відмовитися від друкованої версії чи поміняти періодичність виходу. Що планується для таких видавців, як ми?

— У цьому зв'язку ми плануємо максимально піти назустріч виданням, знайшовши зручний для всіх варіант. Безумовно, щодня ганяти вантажівку в село, якщо немає чого туди більше возити, не вигідно й дорого. З другого боку, якщо в село ходить автобус, а він, як правило, хоча б раз на день ходить, то чому б не укласти договір з автобусною компанією, як це робиться в багатьох країнах, і нехай вона доставить ці чотири газети й три листи. Мені це коштуватиме значно дешевше, ніж тримати вантажівку, оплачувати бензин, роботу водія тощо.

— Це поки що на рівні ідей?

— Так, на рівні ідей. Але я бачив, що це працює в різних країнах, і зрозуміло, що держкомпанії повинні провести відповідні тендери, укласти договори. Але зараз ми вивчатимемо можливість використання цього варіанта.

— До найближчих планів у вас входить вивчення маршрутів доставки пошти, зміна логістики?

— Звичайно, і вивчення, і зміна маршрутів. Розумієте, в чому проблема: через те, що в нас комп'ютерів немає, у нас дані, м'яко скажемо, не зовсім точні. На жаль, є і приписки. Тому наше завдання зараз зібрати реальні дані. Наприклад, у нас 30 відсотків машин не їздять. Щоб зібрати цю інформацію, знадобилося багато часу, причому потрібні були нові співробітники, які її збирали, бо нікому зі старих не хотілося це визнавати. Насправді, всі бояться списувати держмайно, щоб потім прокуратура не прийшла й чогось не спитала. Тому нехай краще стоїть іржава машина, плюс вона займає місце, а подекуди це відкриває можливості для зловживань, бо під цю машину, яка поки що не списана з балансу, можна бензин списати. На жаль, такі моменти є. Тому маршрути переглядатимемо. Шукатимемо альтернативи, резервні варіанти. Я вважаю, що транспорт повинен бути або завантажений, або потрібно використовувати зовнішніх підрядників: автобусні компанії, молоковози та інших перевізників. Подивимося, якщо це вигідніше, тоді можна буде щодня доставляти пошту у віддалені села.

— Ще питання стосовно тарифів на оформлення доставки. Ця проблема постійно присутня. «Укрпошта» щораз намагається збільшити їх тарифи, зняти обмеження, які є в законодавстві.

— Я — прихильник відкритого діалогу. Якщо послуга неприбуткова, потрібно дивитися економіку й показувати все, як є. От у Франції уряд бачить — так, неприбуткова послуга, й ми готові її субсидіювати. І вони ухвалили таке рішення: субсидіювати доставку газет і періодичних видань. Це право уряду.

Потрібно показати, що це коштує ось стільки. Доставка газети щодня в кожне село реально коштує стільки, а тариф покриває стільки. Тож вирішуватимемо, що ми робимо з ось цією дельтою. Це ж нескладно подивитися, це ж математика. Це як з неприбутковими офісами «Укрпошти»: якщо держава бажає, щоб офіси були на периферії, давайте спільно подумати, як ми за це зможемо оплатити. Якщо такого діалогу й розуміння немає, то постає питання: навіщо мені таке регулювання тарифів, якщо воно не покриває витрати?

— Дякую.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Китай святкує День утворення Республіки

Цьогоріч Китайська Народна Республіка святкує 67-річчя від дня свого утворення. Саме 1 жовтня 1949 року на площі Тяньаньмень у Пекіні було проголошено створення КНР, а 2 грудня того самого року Центральный народний уряд видав постанову про оголошення першого жовтневого дня національним святом. Насолодитися незабутніми виставами та урочистостями в Китаї можна протягом семи днів, це так званий «золотий тиждень» — вихідні для всієї країни.

Під час урочистого прийому з нагоди річниці Дня Республіки **Надзвичайний та Повноважний Посол КНР в Україні пан Ду Вей (на знімку)** також

привітав українців з 25-ю річницею незалежності держави, зокрема зазначивши: «Китай та Україна — дві дуже схожі нації. Ми всі миролюбні, дорожимо культурою, цінуємо сі-

мейне вогнище і шануємо працю. Хоча ми й знаходимося один від одного за десятки тисяч кілометрів, але загальні цінності дають нам можливість взаємно визнавати та поважати одне одного. Я навіть жартував із моїми українськими друзями, що «Китай — це не-мов Україна в Азії, а Україна — це Китай у Європі».

Китайсько-українська дружба має міцну народну базу. Любов України до китайської культури справляє глибоке враження, інтерес китайського народу до України стає дедалі глибшим та ширшим. З огляду на безперервне просування заходів лібералізації візового характеру китайсько-українські дружні контакти виходять на новий пік.

Співробітництво між країнами має багатообіцяючу перспективу розвитку. Цього року в Києві відповідні органи урядів Китаю та України зі співробітництва космічного, науково-технічного, торгово-економічного і у сфері охорони здоров'я провели зустріч, що заклало підготовчий фундамент для проведення третього засідання Комісії зі співробітництва між урядами КНР і України. Водночас двостороннє співробітництво переходить від старої моделі, де уряди відігравали провідну роль, до нового етапу «подвійного мотора» з рівними частками участі уряду та приватних підприємств, використовуючи ресурси і центральної влади, і місцевого самоврядування. Тому я знаходжу впевненість в майбутньому китайсько-українських відносин».

Пенсіонери вийшли на протест

В Афінах новий тиждень розпочався з масової акції протесту пенсіонерів проти урізування пенсій та інших соціальних виплат. Майже 1500 чоловік зібралися біля будівлі уряду, де вимагали від прем'єра Алексіса Ципраса не знижувати рівень життя людей похилого віку.

Коли поліція перегородила безпосередній доступ до урядової будівлі, напруга зросла. Пенсіонери вступили в сутички з поліцейськими й спробували повернути службовий автобус, що перепиняв шлях до вікон міністерських кабінетів. Тоді для розгону пенсіонерів сили правопорядку застосували сльозогінний газ. Лише так протестувальників удалося витиснути з урядового кварталу.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Звільнити Сущенка допоможе міжнародний тиск

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Попри оскарження рішення про арешт та кілька клопотань про негайний допуск до затриманого, а також дипломатичні ноти з боку України, ні адвокатів, ні наших дипломатів до Романа Сущенка (на момент, коли верстався номер) допущено не було. Марк Фейгін припустив у Твіттері, що якби журналіста переконали відмовитися від захисту, то адвоката вже допустили б. «Вони розуміють, що коли я прийду до свого підзахисного, то ситуація може кардинально змінитися і ми дізнаємось багато такого, чого не хочуть, щоб було оприлюднено», — розповів пан Фейгін каналу 112.

На думку адвоката Миколи Полозова, який працює в команді з Марком Фейгіним, «...перш за все, ФСБ намагається виграти час, щоб психологічно зламати Сущенка для того, щоб він пішов на умови слідства. Якщо буде незалежний адвокат, зробити це буде практично неможливо. Важливо здійснити перший контакт. Необхідно потрапити на територію ізолятора. Я думаю, що буде це досить складно». Нині єдина можливість змінити ситуацію, вважає Полозов, — посилити міжнародний тиск на РФ.

Тим часом дипломати попереджають про ризики, пов'язані з відвідуванням Росії. «Відвідання РФ небезпечно для українців: безпідставні затримання, провокації на кордоні та при митному огляді, тортури, недопущення консулів», — написав директор політичного департаменту МЗС Олексій Макеев на сторінці у Твіттері.

Кремлівська пастка для нашого журналіста

У п'ятницю, 30 вересня, український журналіст, кореспондент інформаційного агентства «Укрінформ» в Парижі Роман Сущенко поповнив уже задовгий список політичних заручників Кремля. Новина про затримання Романа приголомшила українську громаду Франції, яка впродовж багатьох років звикла бачити журналіста, озброєного фотоапаратом і диктофоном, на різноманітних акціях і заходах та читати його статті на веб-сторінках «Укрінформу». Французькі друзі та знайомі журналіста вважають безглуздом і шокуючим звинувачення в шпигунстві, яке приписує Роману ФСБ. Роман Сущенко працював спецом у Парижі з 2010 року.

«Що його потягнуло в цю клятву Москву?» — дивуються франко-українські користувачі соціальних мереж, які, незважаючи на повну готовність підтримати журналіста, вважають його рішення поїхати до Росії як мінімум необачним.

Російська дисидентка та журналістка Галина Аккерман припускає, що Сущенко міг потрапити в пастку, майстерно приготовану для нього ФСБ. «Чомусь йому раптово стало потрібно навідати своїх родичів в Москві. Він швидко попросив відпустку на кілька днів і вирушив до Росії. Але, на мою думку, російські родичі Романа свідомо чи несвідомо взяли участь в приготуванні пастки, в яку він, на жаль, потрапив», — зауважує пані Аккерман. «Можливо, їх спонукали заманити його туди всіма правдами і неправдами, можливо, змусили... Російські спецслужби вже не раз застосовували саме такий метод».

Але навіщо Кремлю було потрібно вдаватися до таких

хитрощів, аби заарештувати українського журналіста? На думку Галини Аккерман, Москва можливо хотіла «нейтралізувати» журналіста до приїзду Володимира Путіна до Парижа, запланованого на жовтень. Адже Роман Сущенко якно й професійно висвітлював всі офіційні візити для одного з найпопулярніших інформаційних агентств України. Журналіст постійно критикував агресивну політику Кремля, і робота та зв'язки українського журналіста у Франції — однієї з країн-учасниць «нормандської четвірки» — непокоїла Москву.

Іншою причиною затримання Романа Сущенко також може бути бажання Кремля посилити тиск на Україну під час наступних перемовин. «У будь-якому випадку поведінка Кремля є дуже нездоровою», — наголошує Сесіль Вессье, французька дослідниця і професор університету Ренн II. «Російська влада дозволяє журналісту приїхати, але заарештовує його через кілька го-

На Московщині зносять храм православних українців

«Сьогодні чорний понеділок для Богородської єпархії УПЦ Київського Патріархату в Росії», — повідомив митрополит УПЦ Київського патріархату Адріан (Старина).

«Московський обласний суд виніс рішення за нашим апеляційним позовом, — пише він. — З третього жовтня 2016 р. набирає чинності остаточний вирок в знесенні нашого Свято-Троїцького храму в м. Ногінську Московської області. Таким чином, задоволено позивача та рішення першої судової інстанції Ногінського міського суду. Згідно з постановою храм буде знесений в 4-місячний термін за наш рахунок».

Напередодні засідання суду на адвоката Горюткіну Тетяну Федорівну скоїли напад. Увечері, коли вона поверталась додому, невідомі з машини відкрили по ній стрілянину. Опісля погрожували по телефону розправою у випадку підтримки та захисту нашого храму в суді.

На знімку: митрополит Богородський Адріан (у центрі) та священник Святослав Скороход із групою захисників української церкви після судового засідання.

Фото надано Богородською єпархією УПЦ КП.

після 1 вересня 2000 року, до рівня 2000 року, коли угода набула чинності.

Офіційний представник Білого дому Джош Ернест уже повідомив журналістам, що Вашингтон не виконуватимуть жодних вимог.

Російський політик Костянтин Боровой у статті, опублікованій в «Апострофі», назвав останній ультиматум Путіна «істерикою уже неадекватного правителя». «Це гра. І реакції не буде. Вона просто не потрібна, тому що цей хлопчик-хуліган просто намагається звернути на себе увагу. Психологи не рекомендують вступати в конфлікт і сперечатися з такими в подібних випадках. Краще за все не помічати такої поведінки. Це буде найправильніша тактика».

Але є один нюанс: нині від наказів і вчинків «неадекватного правителя» залежить хід та інтенсивність одразу кількох воєнних конфліктів на планеті. Один із яких, на жаль, точиться і на нашій території. І в умовах найбільшого з часів холодної війни загострення американсько-російських відносин помічника держсекретаря США у справах Європи та Євразії Вікторію Нуланд відрядили до Москви вести переговори щодо врегулювання конфлікту на Донбасі. Чим може закінчитися такий візит? На думку експертів, Нуланд почує чергову порцію звинувачень на адресу України і, можливо, після цієї поїздки (якщо буде доведено неспроможність Росії вести переговори) вірогідність виконання Мінських домовленостей зникне навіть з віддаленої перспективи.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Небезпечна ностальгія

Президент Туреччини Реджеп Ердоган, виступаючи перед главами сільських адміністрацій, висловив сумніви з приводу підписання Лозанського мирного договору 1923 року, згідно з яким було визначено нинішні кордони країни.

За його словами, Туреччину тоді змусили підписати Севрський договір 1920 року й під натиском умовили підписати Лозанський договір у 1923 році. «Дехто намагався обдурити нас, представляючи цей договір як перемогу. Але всім усе зрозуміло. В Лозанні ми віддали Греції острова в Егейському морі, крик із яких чутий на нашому березі. Там є наші мечеті й наші святині. Ми

дотепер боремося за шельф. Ці проблеми виникли через тих, хто сидів за столом у Лозанні й не зміг захистити наші права», — заявив Ердоган.

Нагадаємо, що Лозанський мирний договір від липня 1923 року, під яким стояли підписи представників Великобританії, Франції, Італії, Японії, Греції, Румунії і Сербсько-хорватсько-словенського королівства з одного боку, і Туреччини — з другого, установив нові кордони країни. Тим самим фактично був юридично зафіксований розпад Османської імперії. А острови в Егейському морі — Лімнос, Самотракі, Мітіліні, Хіос, Самоз, Ікарія, Імрос і Тенедос — відійшли Греції. Договір визначив і нинішні бол-

гарсько-турецький кордон долиною річки Маріца.

Після цього спічу президента МЗС Туреччини виступив із заявою, у якій відзначається, що між Туреччиною і Грецією не вирішено низку територіальних проблем по Егейському морю. І дотепер не визначено морський кордон у рамках міжнародного договору в частині приналежності деяких островів і скель.

МЗС Греції не забарився з відповіддю на претензії Ердогана. «Усі повинні поважати договір, підписаний у Лозанні, бо цей документ є «реальністю цивілізованого світу, який ніхто, й Анкара включно, не може ігнорувати», — наголосив офіційний пред-

ставник зовнішньополітичного відомства Афін. Грецька сторона категорично спростувала ствердження про те, що між двома країнами ведуться переговори стосовно кордону й належності низки скелястих острівців в Егейському морі.

А прем'єр-міністр Греції назвав висловлювання Ердогана, які ставлять під сумнів міжнародний договір, що існує уже багато років і встановив сучасні кордони між двома країнами, «небезпечними» для відносин між Афінами й Анкарою та обстановки у всьому регіоні.

Та й у самій Туреччині слова Ердогана спричинили неоднозначну реакцію. Лідер Республіканської народної партії (РНП) Кемаль Киличдароглу гнівно

відреагував на прозорий натяк про необхідність перегляду нинішніх кордонів і наголосив, що «Лозанна» є нотаріальним актом для Туреччини» і порушувати його не можна. Різко критикуючи слова глави країни, Киличдароглу зазначив, що Ердоган не повинен забувати: цю посаду він зайняв лише завдяки Лозанському договору й виникненню республіки, тож йому слід бути лояльним і не зраджувати історію. «Як можна виносити до порядку денного Лозанський мирний договір, якщо в країні таке велике безробіття, корупція, терор, і все жертви у 81 провінції Туреччини намагаються вибратися із цієї ситуації?» — обурюєвся лідер опозиційної партії.

Олександр БІЛИК.

МЕДИЦИНА

На Кіровоградщині готуються провести масове щеплення населення проти грипу. Торік у регіоні ця недуга забрала життя 13 людей, тож, як запевнив директор департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Олег Рибальченко, нині в області діятиме 257 кабінетів, де робитимуть вакцинацію. Передусім від грипу планують щепити сім тисяч громадян, які працюють із дітьми та з різними групами людей, *повідомляє наш власкор Петро Мельник*

Не дають зупинятись серцям...

Як за 12 років зробити понад 400 операцій на серці, знають у Кіровоградському обласному кардіодиспансері. І як у 37 років вилікувати вроджену ваду серця — теж.

На роботу серця впливає все: скільки людина спить, чим дихає, як і що їсть, скільки кроків робить за хвилину, які фізичні навантаження дає на організм, скільки сигарет викурює тощо. Симптомів неправильної роботи серця вкрай багато. Визначити самостійно, в чому проблема, неможливо. А вдаючись до самолікування, можна розпрощатися з життям.

Але варто знати одне: в Кропивницькому є фахівці, які мають гарну репутацію навіть в європейських спільнотах, а оснащення кардіодиспансеру — одне з найкращих в Україні.

«М'яз серця постійно качає кров по організму — виконує роль насоса, — пояснює завідувач відділення рентгенендоваскулярної діагностики і лікування Віталій Крошка (**на знімку внизу**). В середині нього є спеціальні камери, які заповнюються кров'ю. Серце стискається і проштовхує із камер кров в одному напрямку — до мозку, рук, ніг. Серце для нормальної роботи треба декілька речей. По-перше, кровопостачання серцевого м'язу (робота судин), йому треба поштовх, щоб серце стискалося. До серця, як по дратах, ідуть імпульси, які й спричиняють скорочення. За хвилину таких скорочень приблизно 80. По-друге, кров повинна йти в одному напрямку. Це забезпечують клапани. Наразі всі ці сфери можуть бути діагностовані та, за потреби, прооперовані у Кіровоградському обласному кардіоцентрі.

«Судини діагностуються за допомогою коронарографії. Якщо десь є звуження судини, то серцевий м'яз за ним недоотримує кисень і буде страждати. Тобто треба давати обхідний шлях або ж прибрати бляшку, яка заважає руху крові. Стентування — відновлення

прохідності судини. Шунтування — створення обхідного шляху. Це відкрита операція, яка робиться з розрізанням грудної клітки і вшиванням нової судини», — розповідає лікар.

А починається все зі складного процесу — встановлення діагнозу. У Кропивницькому доступні 80—90 відсотків методів обстеження. Зокрема, за показаннями для аортокоронарного шунтування, заміна клапанів, імплантація штучних водіїв ритму при різних видах аритмії.

Кардіоопераційна — одна із кращих в Україні

У 2012 році за рахунок державної субвенції в онкодиспансері встановили ангиограф — з'явилась можливість стентувати коронарні артерії. Із 2015 року почалась розбудова відкритої операційної. На кону — 5 мільйонів гривень, але й можливість проводити операції на працюючому серці. Насучасна операційна така була облаштована в кардіодиспансері, як спеціалізованому закладі, де лікуються хворі з кардіологічною патологією.

«Розміщення такої операційної було заплановано ще під час будівництва закладу. Тому ми лише реконструювали те приміщення відповідно до сучасних вимог», — розповідає головний лікар Ганна Сухомлин (**на знімку**). — Насамперед встановили ламінарну вентиляцію, щоб будь-які мікроорганізми і бактерії, які постійно є в повітрі, виходили із приміщення і не потрапляли до ран під час операції. Другим кроком стало придбання сучасного обладнання, яке гарантує успішність операцій та значно полегшує роботу лікарів. Операційна лампа, наприклад, дає змогу працювати одночасно двом бригадам — використовуються під час операцій складних типів. Наркозна станція має можливість багатьох налаштувань і працює в різ-

ФОТО ГОРЯ ДЕМЧУКА

них режимах. Апарат штучного кровопостачання (АШК) з чотирма насосами працює замість організму пацієнта та має функцію заміщення серця під час операції»...

Можуть прогнозувати вірогідність зупинки серця

Серед численного переліку доступних у Кропивницькому операцій — використання штучних водіїв ритму (міні-комп'ютери, які повністю відстежують діяльність серця і, за потреби, корегують її), шунтування, стентування. Під час багатьох захворювань може бути кілька варіацій оперування. Лікарі не беруться класти пацієнта на операційний стіл на процедуру «пальцем у небо». Перед тим проводиться спеціальне дослідження, яке дає можливість вирахувати вірогідність зупинки серця протягом кількох років.

«У разі звуження судин може бути два варіанти: шунтування чи імплантація стентів. Тоді ми використовуємо спеціальну програму, яка дає змогу прогнозувати тривалість життя людини в разі тієї чи іншої процедури. Наприклад, вірогідність смерті протягом двох років при проведенні стентування становить 10 відсотків, шунтування — 5. Лікар не може на свій розсуд сказати: «А я от хочу зробити шунтування». Такого немає. Ми орієнтуємося на доказову медицину і шукаємо опти-

мальні методи лікування конкретного пацієнта», — стверджує Віталій Крошка.

За умови, що є всі необхідні витратні матеріали, операція для пацієнта безплатна. Проте, оскільки кожному пацієнту все підбирається індивідуально, часто немає того, що потрібно.

«Ми отримуємо витратні матеріали від держави. Забезпечення ними здійснюється централізовано, адже закупівлями займається МОЗ. Тож є визначені розміри таких матеріалів. Проте кожному пацієнтові їх потрібно підбирати індивідуально, — каже Віталій Крошка і наводить приклад із практики. — Ми отримуємо 10 стентів розміром 3,5 мм на 18 і 10 — 2,75 мм на 18. А в людини ураження 4 на 24 мм. І як у цьому разі вирішувати питання? Це не виключення із правил. Це правило. Тому стент необхідного розміру доводиться оплачувати пацієнту».

Прооперували вроджену ваду серця в 37 років

Із початку роботи нової операційної (лютий 2016-го) в диспансері прооперували 29 пацієнтів. Із них — 17 хірургічних втручань на відкритому серці. Найскладніші операції проводить Андрій Клянчин (**на знімку**) — хірург, яким пишається Кіровоградський кардіодиспансер, лікар вищої категорії, кардіохірург, колишній завідувач кардіологічного відділення Луганської обласної лікарні.

«Мало кардіохірургів уміють оперувати на працюючому серці. Він — один із небагатьох в Україні, який володіє такою методикою. Андрій Клянчин стажувався в Бельгії, у провідних інститутах Києва: Інституті Амосова, Центрі серця. Із зазначених 17 пацієнтів 8 прооперовано на працюючому серці, 6 — з апаратом штучного кровообігу», — зазначає Ганна Сухомлин.

Цьогоріч минає 12 років, як Андрій Клянчин почав рятувати людей. Загалом на рахунок лікаря понад 400 операцій. Майже 300 — шунтування.

Випускник Луганського медінституту пройшов півтора року інтернатури. Потім майже два роки працював хірургом поліклініки, а за сумісництвом у стаціонарі з надання ургентної допомоги. Потім звільнилося місце в кардіохірургічному відділенні.

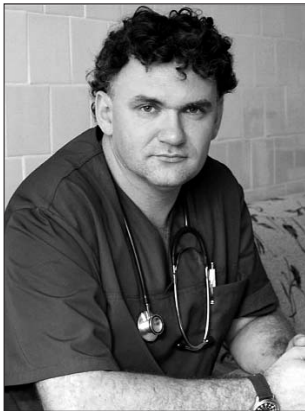
«Знайомі підказали, що можна отримати такий специфічний розвиток. У 2004-му я пішов працювати. Через шість років став заввідділенням. А ще через два роки в Луганську почалися всі ці події. Довелося виїхати. Почав шукати роботу, і до Кіровоградського кардіодиспансеру потрапив випадково», — згадує кардіохірург.

Однією з перших пацієнток хірурга Андрія Клянчина в новій операційній стала 37-річна жінка із вродженою вадю серця. Через хворобу відбувалося змішування крові двох типів: насиченої та не насиченої киснем. Це значно обмежувало фізичні можливості, доводилося уникати навантажень. Тривалий час це не заважало жінці жити. Проте через рік-два могла стати різка декомпенсація стану здоров'я. Тому першиття (перев'язку) протоку було зроблено в превентивних цілях. «Така операція повинна робитися в маленьких дітей. А в цієї жінки ваду серця знайшли випадково, коли вона звернулася до лікарів. Ті почули шум у серці. Зробили УЗД — знайшли таку штучку», — каже Андрій Клянчин.

Почали робити симультантні операції

Цьогоріч в оновленій операційній Кіровоградського обласного кардіо-

диспансеру стартувала нова епоха кардіохірургії. Лікарі почали робити операції, які проводять далеко не в кожному госпіталі України. Простими словами — дві різнотипні операції під одним наркозом. А це, як мінімум, вдвічі коротший термін перебування в стаціонарі, економія сил пацієнта, часу та нервів. Наприклад, одночасно на коронарних артеріях і на артеріях кровопостачання головного мозку або з протезування та пластики клапанів серця. Пацієнт оплачує одну операцію та один наркоз, а оперують його фактично двічі. До того ж це скорочує термін перебування в стаціонарі.

«Для пацієнта перебування в стаціонарі — це стрес. Щоразу, коли треба оперуватися — «життя зупиняється». А так він заштов в одне місце, йому все зробили. Все. А час реабілітації такий само, як після однієї операції. Для пацієнтів це істотно», — розповідає кардіохірург Олег Бохонко (**на знімку**).

Завдяки симультантним операціям, кардіохірургам вдалося поліпшити якість життя не одному пацієнту. Проте варто мати на увазі, що не кожному пацієнту можна зробити подвійну операцію. Попри всі переваги симультантних операцій лікарі не практикують таку методику скрізь, де треба кілька хірургічних втручань.

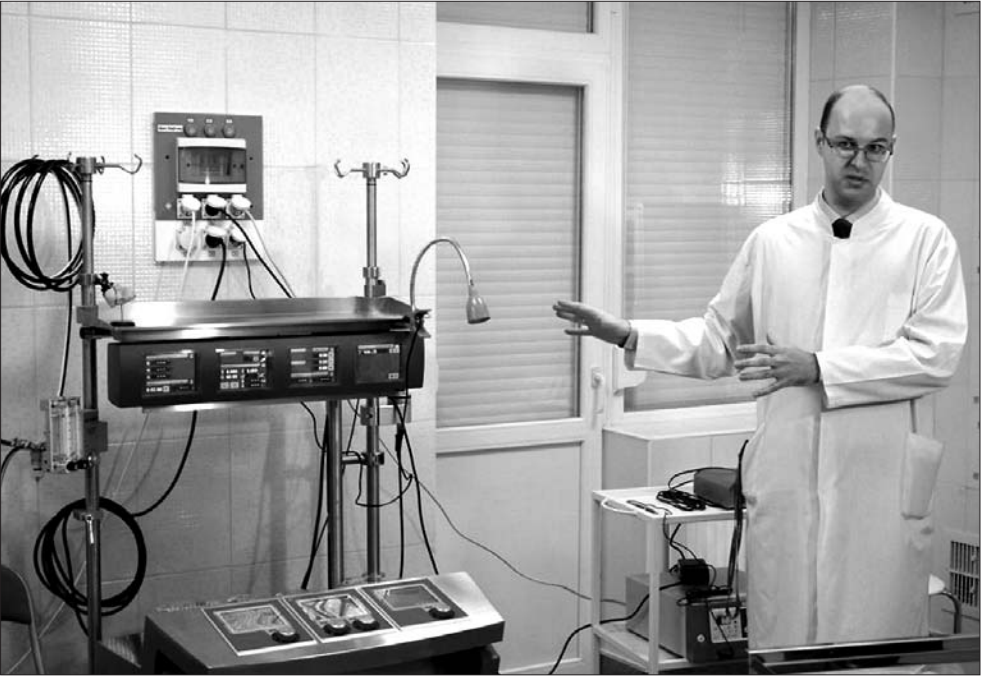
«Ми підходимо до пацієнтів індивідуально. Визначаємо: можна робити дві операції одночасно чи ні. Це залежить від супутніх патологій», — зауважує кардіохірург.

Ольга ТКАЧЕНКО.

Петро МЕЛЬНИК.

Кропивницький.

Фото Ольги ТКАЧЕНКО.

Ми орієнтуємося на доказову медицину і шукаємо оптимальні методи лікування конкретного пацієнта

СПОРТ

Перед спареним іспитом

Футбол. Тренер національної збірної України Андрій Шевченко відповів на запитання журналістів під час прес-конференції у перший день тренувального збору перед матчами відбору на ЧС-2018 із командами Туреччини (6 жовтня в гостях) та Косово (9 жовтня на нейтральному полі в Кракові). Побував на тій зустрічі і кореспондент «Голосу України».

Андрій Миколайович подякував усім, хто нещодавно привітав його із 40-м днем народження. А найкращим подарунком для нього могло б стати здобуття шести очок у майбутніх матчах кваліфікації.

— Фактично завершилася епопея з місцем проведення поєдинку з командою Косово, — сказав Шевченко. — Важливо, щоб наші вболівальники могли приїхати до польського Кракова та підтримати команду. То добре, що місце поєдинку неподалік україно-польського кордону. Відтак, нашим прихильникам буде простіше дістатися місця проведення зустрічі.

— **Дебют динамівця Циганкова відкладається?**

— На жаль, так. Віктор Циганков, який провів кілька матчів в основному складі «Динамо» і відзначився у Лізі чемпіонів, навряд чи зможе нам допомогти у майбутніх зустрічах. У нього виявили ушкодження, тому доведеться викликати до лав національної команди ще когось. Найімовірніше, це буде півоборонець «Зорі» Олександр Караваєв.

— **Як збираєтесь грати в Туреччині?**

— Основним завданням для нас буде подолання «бар'єра місцевих трибун», бо тамтешні вболівальники відомі особливо темпераментною поведінкою. Тому, щоб здолати надмірне

хвилювання, важливо бути сконцентрованими з перших хвилин. Цей матч дуже важливий для нас, але і про гру з Косово не потрібно забувати. Це теж досить серйозний суперник.

— **Чи вже вирішили, кому довірите місце в стартовому складі в Туреччині?**

— Подивимося на стан кожного. Є у нас новачки, тому важливо, щоб хлопці впоралися з роботою. Тут створено всі умови, щоб відчувати себе комфортно і виявляти найкращі якості.

— **Які перспективи команд у нашій групі?**

— Я вже казав, що слабких суперників тут немає. Косово — новачок, але недооцінка цієї команди — величезна небезпека...

Інфантино за розширення

Президент ФІФА Джанні Інфантино озвучив нову пропозицію щодо формату проведення ЧС з футболу:

— На чемпіонаті світу могли б змагатися 48 команд. Спочатку 32 збірні зіграють у відбірному раунді плей-оф, 16 з них припинять виступ після першого матчу. Інші 16 команд відбратимуться як сіяні. Після цього почнеться групова стадія. Нині такі ідеї обговорюють і в ФІФА. Остаточне рішення ухвалимо до 2017 року. Ми визначимо найвдаліший варіант.

***

Хокей. Регулярний чемпіонат УХЛ. Матч сьомого туру. «Дженералз» (Київ) — «Кременчук». 2:3 (1:0, 1:1, 0:2).

«Кривбас», «Дженералз» — по 14 очок, «Донбас» (Донецьк), «Кременчук» — по 13, «Витязь» (Харків), «Білий Барс» (Біла Церква)— по 3.

СУСПІЛЬСТВО

Новий тріумф паролімпійця

У маленькому селі Горностаївці, що в Новотроїцькому районі Херсонщини, підлітки тепер не бешкетують і не курять по кутках чи пиячать знічев'я. У них є інша, куди важливіша справа: вільний час вони присвячують футболу. Адже мають на очах приклад, що надихає: їхній земляк Іван Доценко став чемпіоном Паралімпійських ігор. У Лондоні він у складі української футбольної команди виборов «срібло», а в Ріо-де-Жанейро — «золото»! І став для земляків справжнього легендою: вони вже пропонують встановити Іванові пам'ятник і присвоїти йому звання почесного громадянина району.

Іван Доценко всім своїм життям доводить, що успіхи не минають цілеспрямованих та наполегливих. Маючи вроджену ваду руки, хлопець грав у футбол з шести років. Негаразди зі здоров'ям не завадили йому стати нападником у місцевій команді другої ліги «Мир» — однойменній з місцевим господарством, яке очолює його батько, також Іван Доценко. Бажаючи полегшити його ношу і також брати участь в управлінні підприємством, Іван Доценко-молодший здобув дві вищі освіти — юридичну та агрономічну. Та попри напружений графік на роботі та фізичні навантаження, футбол не залишив і вдруге поїхав на Паралімпіаду до далекої Бразилії.

До Ріо сина не супроводжували — господарство у жнива не кинеш. Та матчі, у яких грав Іван, дивилися по телевізору, щодня йому телефонували. Він нас заспокоював: умови для життя й тренувань хороші, харчування відмінне. Але ми з дружиною хвилювалися: все-таки у Бразилії і спекотно, і різниці в часі велика. Коли наш Іван приїхав, побачили, що на Паралімпіаді він справді виклався на повну: схуд на чотири кілограми, — розповідає батько чемпіона.

Щоправда, горностаївський переможець Паралімпіади-2016 зіркової хвороби не підхопив і відпочивати на лаврах не збирається. Вже наступного дня після свого приїзду Іван за звичним графіком тренувався на сільському стадіоні. А за якийсь тиждень вийшов на матч «Миру» (неодноразового переможця, срібного та бронзового призера чемпіонатів області) з командою другої ліги «Арсенал-Київщина». Гра виявилася видовищною: подивитися її прийшла чи не вся Горностаївка, та ще й було багато людей з сусідніх сіл. І, звичайно, увага понад тисячі глядачів була прикута саме до форварда. Іван Доценко не підвів: уже у першому таймі елегантним фінтом закотив м'яча до воріт суперників, а в другому забив ще один гол. Що тоді робилося на стадіоні, годі описати словами — Іванові фанати били в барабани, дуділи, підсакували на стільцях і аж ревіли від захоплення. Успіх

нападника так надихнув команду, що інші гравці «Миру» забили «Арсеналу-Київщина» ще два голи і переможно завершили матч з рахунком 4:0.

— Іван за натурою переможець. Він змалечку схоплював на льоту всі тактичні хитрощі, вмів відчувати малюнок гри, прогнозувати дії суперника. Вважаю, він ще неодноразово потішить нас досягненнями у великому спорті — і не тільки паралімпійському, — переконаний перший тренер чемпіона Володимир Оробко.

...З нагоди тріумфального повернення сина та успіху його команди Іван Доценко-старший накрив для земляків гарний стіл. Доценко-молодший на бенкет після гри також прийшов. Але тільки для того, щоб отримати привітання друзів та випити склянку води. Іван поспішав до родини: адже в ній підростає малий Олексійко, якому нещодавно виповнився рік. Утім, у селі не сумніваються: і йому судилося футболістом бути.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсонська область.

На знімку: паралімпієць Іван Доценко зі своїм першим тренером Володимиром Оробком (праворуч).

Фото автора.

ОГОЛОШЕННЯ

IV Всеукраїнський з'їзд третейських суддів відбудеться 04.11.2016р. о 10:00 в м. Києві, вул. Велика Житомирська 33. Порядок денний, та проекти документів на сайті www.tpu.kiev.ua	Свідоцтво про право власності на житло (с/мт Димер, вул. Революції 70, кв. 2), видане 27.03.1993р. згідно Наказу №3 від 20.03.1993р., вважати недійсним у зв'язку з його втратою.	Втрачену КАРТКУ ВОДІЯ-DRIVER CARD за № BXX 275366, дійсну від 07.11.2014 по 06.11.2019 р., видану ДП "ДержавтотрансНДІпроект", власник Єрмак Анатолій, вважати недійсною.	Втрачене посвідчення офіцера ЗС України УК №141455 на прізвище Білий Олег Васильович вважати недійсним.
---	---	---	---

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами фізичних осіб ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику ДП "СЕТАМ"	
Номери лотів:	173248 173249 173251 173253 173254 173256 173257 173259 173260 173262 173265 173269 173272 173274 173280 173284 173286 173289 173292 173294 173299 173304 173308 173310 173316 173326 1733341 173335 173341 173349 173353 173355 173358 173361 1733621 173364 173369 173370 173376 173379 173386 173387 173389 173390 173391 173393 173394 173396 173397 173400 173402 173404 173405 173407 173411 173415 173428 173429 173431 173432 173433 173435 173438 173441 173444 173447 173449 173450 173451 173453 173463 173464 173465 173466 173467 173468 173469 173471 173472 173473 173477 173478 173480 173481 173483 173486 173488 173490 173492 173493 173496 173497 173499 173502 173581 173633 173619 173622 173623 173624 173626 173628 173629 173634 173635 173636 173637 173639 173642 173644 173646 173648 173651 173654 173656 173657 173659 173661 173663 173666 173724 173667 173672 173726 173677 173682 173686 173696 173702 173705 173707 173708 173710 173711 173712 173713 173714 173718 173722
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Права вимоги за кредитними договорами, укладеними за фізичними особами та договорами виконання зобов'язань
Місце проведення аукціону:	електронний майданчик ДП «СЕТАМ» https:// setam.net.ua
Дата проведення аукціону:	17.10.2016
Час проведення аукціону:	з 09-00 до 18-00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6481-17101

Оголошення про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів ПАТ "ЕНЕРГОБАНК" на електронному торговельному майданчику ТОВ "МТ-ТЕХ ВІДОЛ" (https://torgi.vidol.com.ua) №№218334-218348	
Номера лотів:	№№218334-218348
Коротка назва лотів/номера кредитних договорів:	6778,30-08,37-08,39-08,1/05,08/08,06-05/КФ, 15/08,6,ИК-02-2011,25,23,17-08,ОД-01-2012, ОФ-005451-0403,20846
Місце проведення аукціону:	https://torgi.vidol.com.ua
Дата проведення аукціону:	21.10.2016 року
Час проведення аукціону:	з 10:00 до 12:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні):	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/111-energbank/5435-21092016-7

ОГОЛОШЕННЯ про проведення відкритих торгів (аукціону) з продажу активів - прав вимоги за кредитами юридичних осіб ПАТ "БАНК ФОРУМ" на електронному торговельному майданчику ДП "СЕТАМ"	
Номери лотів:	№174162, №174164, № 174165
Коротка назва лоту/номер кредитного договору:	Право вимоги за кредитними договорами, юридичних осіб.
Місце проведення аукціону:	https:// setam.net.ua , ДП «СЕТАМ»
Дата проведення аукціону:	20.10.2016 р.
Час проведення аукціону:	з 09:00 до 18:00
Детальна інформація по лоту (параметри, забезпечення, початкова ціна, правила участі в аукціоні)	http://www.fg.gov.ua/not-paying/liquidation/52-forum/6477-oholoshennya-pro-provedennya-auksionu-z-prodazhu-aktyviv-pat-bank-forum-na-elektronnomu-torhovomu-maydanchyku-dp-setam-2

Сьогодні в Україні дощитиме. В західних областях вдень 10—12 градусів тепла, вночі 3—7 зі знаком плюс. На решті території вдень 16—18 тепла, вночі 10—13 вище нуля. Вітер північно-східний, південно-східний, 5—10 м/с.

ВІДУК

У метро:
тепер і тоді

Прочитав у «Голосі України» №179 за 21 вересня 2016 року матеріал Миколи Косого «Створили службу допомоги незрячим». У ній автор повідомляє, що у Харківському метрополітені тепер надаватимуть допомогу особам із вадами зору. Деякі станції для зручності обладнали рельєфними смугами...

Ця інформація відкинула мене у 2000 рік. Одразу пригадав випадок на тодішній станції «Радянській», який настільки зачепив мене, що вилився римованими рядками:

В метро, там, де натовп шалений,
Мов лава клекоче й реве,
Сліпий утомивсь, аж зелений,
Заплутавшись в стінах, зове.

Та сипле образи колючі
На ніч, що найдовша з ночей.
А сльози, як муки болючі,
Стікають з незрячих очей.

І я в сірій масі полинув.
Та совість нащо? Озирнувся:
«Не бійся, людино, не кину».
Назад! Проти всіх повернув.

Розштовхуючи хвилю бурхливу,
Схопив того дядька мерщій.
В ту ж мить величезна брила
Скотилась навіки з душі.

«Мені ескалатором з'їхати,
А далі дорогу знайду...».
Все добре. Минулося лихо.
«Ходімо. Я вас одведу».

«Якби (тицьнув пальцем навколо)
Оті, що спішать в забутті,
Дізнались, як важко сліпому
Живеться в страшній самоті.

Тоді б подобришали трохи,
Забруднені в чорній злобі.
Спасибі! Ти, хлопче, людина...».
Сказав і поїхав собі.

І так мені стало приємно
Від того простого слівця.
В якому, ми знали взаємно,
Немає початку й кінця.

А. ЛЕУС.

Харків.

Мал.
Миколи КАПУСТИ.

ФЕСТИВАЛІ

У Європі з повагою ставляться до культури і щороку проводять міжнародні фольклорні фестивалі. Наша делегація музикантів і танцюристів (на знімку) цього літа представляла культурні традиції України у Португалії, Іспанії та Франції. Очолив групу музикантів відомий баяніст, керівник ансамблю народних інструментів «Скерцино» сумчанин Леонід Островський.

«Світ танцю» — під такою назвою відбувся перший фестиваль в одному з міст Португалії. Участь у ньому брали закордонні та національні групи із різних регіонів. Сотні виконавців протягом дванадцяти днів влаштували яскраве дійство і збирали десятки тисяч глядачів.

Наша творча група ознайомилася з культурою та побутом португальців, історією міст Порту, Браги, зустрілася з українською діаспорою. Вразила жвава молодь. Там для оздоровлення і фізичного виховання обладнано велику кількість спортивних майданчиків, зокрема й на березі океану. Вони відкриті цілодобово.

Другий фестиваль на українську делегацію чекав у Іспанії. Протягом тижня митці виступали на центральному майданчику міста Ла-Корунья на березі Атлантичного океану, милувалися дивовижними видами, купалися у примхливих водах.

Найбільш чисельним виявився фестиваль у Франції, ку-

ди з'їхалися колективи з усього світу... Концерти відбувалися у різних містах та селах департаменту Авейрон, і українська група ознайомилася із краєвидами Франції, які приємно вражали схожістю з нашими і нагадували про Батьківщину: Альпійські гори схожі на Карпати, район каньйону, неподалік Родеза, нагадував місцевість Кам'янця-Подільського. Невеликі провін-

ційні містечка зачаровували своєю вишуканістю та гостинністю, вражали кількістю квітів, а старі базиліки, замки та будинки засвідчували вікові традиції поселень, що ретельно зберігаються місцевими мешканцями.

Усі виступи збирали безліч шанувальників. Понад тридцять концертів супроводжували аншлагами та бурхливими оплесками.

Артисти безмежно вдячні організаторам та волонтерам з України, Португалії, Іспанії, Франції за можливість представити надбання українського народу на європейській сцені. Сподіваємося на продовження хорошої традиції та на участь у нових фестивалях.

Наталія ОСТРОВСЬКА.
Суми.

Фото автора.

Наш голова вміє працювати головою

ПРИКЛАД ДЛЯ НАСЛІДУВАННЯ

Честолюбних намірів багатодітній родині до- очолити рідний Гайсин очолював відділ легкої промисловості. Коли в 1990-х роках базу розформували, він одним із перших у місті відкрив власний про- дуктовий магазин. Ус- пішним досвідом ді- лився з іншими під- приємцями.

трудися. Саме тому після закінчення серед- ньої школи вступив до Вінницького торгово- економічного техніку- му. Практику проходив у магазині «Супутник». Молодий, ініціативний працівник настільки відповідально викону- вав свої обов'язки, що на час відпустки завіду- вачки 19-річному юна- кові довірили керувати магазином. Згодом пі- шов працювати на дрібнооптову базу все- союзнного значення. Двадцять років Анато- лій Гук очолював відділ легкої промисловості. Коли в 1990-х роках базу розформували, він одним із перших у мі- сті відкрив власний про- дуктовий магазин. Ус- пішним досвідом ді- лився з іншими під- приємцями.

За яку б справу не брався Анатолій Ілліч, завжди керувався прин- ципом: роби добро для людей. Серед жителів

району зажив слави по- рядної і відповідальної людини. Саме тому в 2005 році напередодні виборів до місцевих рад гайсинчани запропону- вали йому балотуватися на посаду міського го- лови. Долю міста йому тоді довірили понад по- ловина мешканців. Но- вий голова активно взявся наводити у Гай- сині лад. Відчутні ре- зультати його діяльності за 5 років поповнили лави прихильників, і на наступних виборах свій голос йому віддали 78% городян, а на останніх підтримали майже 90%!

Чи може бути біль- ший доказ любові і до- віри? За плечима гайсин- ського міського голови багато добрих справ і здобутків, заслужений авторитет і повага. Зда- валося, можна вже від- почити. Але про який відпочинок може йти- ся, коли у країні — ад- міністративно-терито-

ріальна реформа. Від діяльності чи, навпаки, бездіяльності місцевої влади залежать долі ти- сяч людей. Чимало сільських рад виявили бажання, всупереч пер- спективному плану, приєднатися до район- ного центру. Тож Ана- толій Гук, щоб зберегти цілісність, ініціював об'єднання усіх насе- лених пунктів району в єдину територіальну громаду з центром у Гайсині.

— Об'єднання дасть можливість спрямувати більше коштів на розви- ток сільських громад. Я хочу, щоб у кожному селі було не гірше, ніж зараз у Гайсині. І я знаю, як це зробити, — запевняє Анатолій Ілліч. Дивлячись на цього сповненого сил, житте- радісного чоловіка, впевненого в собі та своїх можливостях, ві- риться, що він це таки зробить.

Оксана КОБЕЦЬ.
Гайсин
Вінницької області.
Фото надане автором.

Листи читала Оксана КАЛУГІНА

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Алла ДОДАТКО, Світлана ЧОРНА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкова- ного видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси та передплата ціна на 2016 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк:
ТОВ «Мегі-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua

Зам. 50064

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

